Súd:	Okresný súd Námestovo
Spisová značka:	17C/2/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu:	5824200108
Dátum vydania rozhodnutia:	14. 01. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Rastislav Plutinský
ECLI:	ECLI:SK:OSNO:2025:5824200108.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo, sudcom JUDr. Rastislavom Plutinským, v spore žalobcov: 1/ A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C., D. E. XX/X, 2/ B. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C., D. E. XX/X, žalobcovia v 1/ a 2/rade právne zastúpení: Advokátska kancelária JUDr. ŠKERDA, s.r.o., so sídlom 026 01 Dolný Kubín, Radlinského 1727/49, IČO: 36 858 501, proti žalovaným: 1/ F. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. I. B. XXX, právne zastúpený: JUDr. Ladislav Ščury, PhD., advokát s miestom výkonu činnosti 022 01 Čadca, Mierová 1725, 2/ J. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. I. B. XXX, právne zastúpený: JUDr. Ladislav Ščury, PhD., advokát s miestom výkonu činnosti 022 01 Čadca, Mierová 1725, 3/ KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom 816 23 Bratislava, Štefanovičova 4, IČO: 00 585 441, právne zastúpená: JUDr. Baltazár Mucska, advokát s miestom výkonu činnosti 831 03 Bratislava - mestská časť Nové Mesto, Vajnorská 55, o ochranu osobnosti s náhradou nemajetkovej ujmy v peniazoch, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaní v 1/ až 3/rade s ú p o v i n n í zaplatiť žalobcovi v 1/rade náhradu nemajetkovej ujmy 25.000,- eur, a to do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku tak, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť ostatných žalovaných.

II. Žalovaní v 1/ až 3/rade s ú p o v i n n í zaplatiť žalobkyni v 2/rade náhradu nemajetkovej ujmy 25.000,- eur, a to do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku tak, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť ostatných žalovaných.

III. Súd p r i z n á v a žalobcom v 1/ a 2/rade voči žalovaným nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobcovia v 1/ a 2/ rade sa prostredníctvom právneho zástupcu pôvodne žalobou o ochranu osobnosti s náhradou nemajetkovej ujmy v peniazoch (ďalej len ,,žaloba“) doručenou súdu elektronickými prostriedkami dňa 12.01.2024 domáhali od žalovaných v 1/ až 3/ rade zaplatenia spoločne a nerozdielne sumy 50.000,- eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Zároveň žiadali vysloviť, že žalobcovia v 1/ a 2/ rade majú nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. V odôvodnení žaloby v podstate uviedli, že rozsudkom Okresného súdu Námestovo č. k. 4T/48/2023-472 zo dňa 05.10.2023 bol žalovaný v 1/rade právoplatne uznaný za vinného z prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona. Za to bol žalovaný v 1/ rade podľa § 149 ods. 2 Trestného zákona v spojení s § 36 písm. l/ Trestného zákona, § 38 ods. 3 Trestného zákona odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 24 mesiacov. Podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona súd výkon trestu podmienečne odložil a podľa

§ 50 ods. 1 Trestného zákona súd určil žalovanému v 1/rade skúšobnú dobu na 48 mesiacov. Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, za použitia § 36 písm. l/, § 38 ods. 3 Trestného zákona súd uložil žalovanému v 1/rade trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v trvaní 60 mesiacov a podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku súd poškodených - žalobcov v 1/ a 2/rade odkázal s uplatneným nárokom na náhradu škody na civilný proces.
Podľa citovaného rozsudku sa žalovaný v 1/ rade skutku dopustil tak, že dňa 08.08.2022 okolo 21:10 hod. v okrese Dolný Kubín, na ceste I/59 v obci Krivá v smere z obce Podbiel, okres Tvrdošín, viedol osobné motorové vozidlo zn. Mercedes Benz, ev. č.: K., v km 92,02, nesprávnou technikou jazdy začal predchádzať pred ním idúce vozidlá v nepriehľadnom úseku, kde je predchádzanie zakázané vodorovným dopravným značením, a to súvislou pozdĺžnou čiarou, následkom čoho prednou časťou vozidla narazil do prednej časti oproti idúceho osobného motorového vozidla zn. Peugeot 307, ev. č.: F., v dôsledku čoho vodič A. B., nar. XXXX, utrpel mnohopočetné povrchové odreniny tváre, hrudníka, dolných končatín a ľavého lakťa, podliatinu s pomliaždením nosa, zlomeniny rebier, pomliaždenie pľúc, roztrhnutie osrdcovníka, roztrhnutie pľúcnice, roztrhnutie a pomliaždenie pečene so slezinou, pomliaždenie žalúdka, pankreasu, črevnej stopky a žalúdočnej predstery, zlomeninu ľavej stehennej kosti a priečnu zlomeninu prechodu krčnej a hrudnej chrbtice s pomliaždením miechy, na následky týchto zranení zomrel, pričom bezprostrednou príčinou jeho smrti bol šok z úrazu a vykrvácania a na to ďalším nasadajúcim polytraumatizmom, poškodení spolujazdci žalovaného v 1/rade A. L., nar. XXXX, utrpel tržne zmliaždenú ranu nad ľavou očnicou a pomliaždenie kolena a predkolenia s dobou liečenia šesť dní, M. D., nar. XXXX, utrpel pomliaždenie hrudníka v oblasti hrudnej kosti a nad kľúčnou kosťou vpravo a pomliaždenie oboch bedrových kĺbov s dobou liečenia šesť dní, čím ako vodič porušil ustanovenia zák. č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov, §§ 9 ods. 1, 15 ods. 5 písm. a/, písm. b/ a písm. c/, § 137 ods. 2 písm. c/ a písm. p/ zákona. K tomu citovali § 9 ods. 1, § 15 ods. 5 písm. a), písm. b) a písm. c) zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zdôraznili, že z vyššie uvedeného vyplýva, že je daná pasívna vecná legitimácia žalovaného v 1/ rade v tomto spore. Ďalej po citácii § 427 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka a po poukázaní na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/228/2012 zo dňa 23.09.2013 zdôraznili, že zo záznamu dopravnej nehody vyhotoveného Okresným dopravným inšpektorátom v Dolnom Kubíne dňa 24.08.2022 vyplýva, že vlastníkom vozidla Merdeces Benz, evidenčné číslo K., ktoré v čase dopravnej nehody viedol žalovaný v 1/rade, je žalovaný v 2/rade a z uvedeného vyplýva, že je daná pasívna vecná legitimácia žalovaného v 2/ rade v tomto spore.
Ďalej po citácii § 4 ods. 2, § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, po poukázaní na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 31.03.2016 sp.zn. 21Co/60/2015, uznesenie Ústavného súdu SR sp.zn. III. ÚS 666/2016 zo dňa 16.10.2016, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6MCdo/1/2016 zo dňa 31.07.2017 zdôraznili, že žalovaná v 3/ rade je poisťovňa, ktorá ako poisťovateľ uzavrela so žalovaným v 2/ rade ako poisteným zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla Merdeces Benz, evidenčné číslo K. a z uvedeného vyplýva, že je daná pasívna vecná legitimácia žalovanej v 3/ rade v tomto spore.
Tiež uviedli, že v dôsledku protiprávneho konania žalovaného v 1/rade vznikla žalobcom v 1/ a 2/ rade ujma spôsobená usmrtením A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., D. E. X/XX, zomrelom 08.08.2022, syna žalobcov v 1/ a 2/ rade, pričom žalovaný v 1/rade obzvlášť hrubým spôsobom zasiahol do práva na súkromie žalobcov v 1/ a 2/rade ako čiastkového práva chráneného § 11 Občianskeho zákonníka. K tomu citovali § 11, § 13 ods. 1, ods. 2 a ods. 3 Občianskeho zákonníka.
Zároveň uviedli, že je nepodstatné, že žalovaný v 1/ rade spôsobil dopravnú nehodu neúmyselne, z nedbanlivosti. Každý vodič dopravného prostriedku, ktorý porušuje dopravné pravidlá, je povinný rozumne predvídať, že môže inému vodičovi spôsobiť smrť, ako aj to, že smrť iného vodiča bude mať za následok ťažký psychický otras jeho blízkych, ktorých môže byť aj viac, príp. svedkov nehody. Pomer medzi zavinením, t.j. morálne menej závažnou nedbanlivosťou žalovaného v 1/rade, ktorá v tomto prípade spočívala v predchádzaní zakázanom vodorovným dopravným značením a to súvislou pozdĺžnou čiarou, s nenapraviteľným následkom smrti osoby a vzniknutej dlhotrvajúcej rozsiahlej a v zásade ničím nereparovateľnej majetkovej ujme žalobcov v 1/ a 2/rade je neporovnateľný. Žalovaný v 1/ rade jednoznačne zasiahol do práva na ochranu súkromia žalobcov v 1/ a 2/rade, zasiahol do ich rodinného života, znemožnil či obmedzil ich právo tvoriť a dodržiavať vzťahy s inými ľuďmi v citovej oblasti. Smrťou ich syna narušil celistvosť rodiny, zasiahol do ich súkromného a rodinného života. Takéto následky sú trvalé a neodstrániteľné a ochudobnenie v citovej oblasti je nenapraviteľné.
Ďalej uviedli, že po tragickej nehode sa im a rodine pozostalých nikto z účastníkov dopravnej nehody nebol ospravedlniť a ani povedať úprimnú sústrasť. Nikto nebol prejaviť ľútosť nad tým, že dopravnou

nehodou zapríčinil smrť ich syna. Nikto ich nekontaktoval ohľadom náhrady spôsobenej škody, či už majetkovej alebo nemajetkovej.
Zároveň poukázali na to, že pred nehodou tvorili so synom rodinu s dobre vyvinutými citovými a sociálnymi väzbami. Smrť ich syna bola nečakaná, tragická a nimi nezavinená udalosť, ktorá do ich života zasiahla a nenávratne pretrhla dovtedajšie silné citové väzby, čím stratili možnosť prirodzene realizovať a rozvíjať ďalej svoj rodinný život. Sociálne, morálne, kultúrne a citové väzby medzi nebohým synom a nimi v čase nehody boli veľmi silné. S nebohým žili v spoločnej domácnosti, rodina spĺňala spoločenský účel, bol dobrý syn, ktorý bude chýbať najmä rodičom. Okrem nebohého syna majú ešte dve dcéry, ale tie sa už odsťahovali. Nebohý A. ako jediný syn ostal doma a mal sa o rodičov postarať, keď budú na dôchodku, bol veľmi všestranne zručný človek, neustále pomáhal nám, sestrám, kamarátom a známym pri stavaní a prerábaní rodinných domov, každý sa na neho vedel vždy spoľahnúť, plánoval si budúcnosť. Keďže mal ostať bývať pri nás a postarať sa o nás, prerábal si rodičovský dom - zatepľoval ho, inovoval izby, zrekonštruoval kúpeľňu, garáž a záhradu, pričom na prerábky si zobral pôžičku. S otcom často pracoval v dielni na výrobe rôznych nábytkov, mal rád autá, rád ich aj opravoval, preto si s otcom zariadili garáž tak, aby si mohli hocikedy opravovať autá. Ako jediný syn sa o nás veľmi staral a so všetkým pomáhal. Jeho stratou nám vznikla veľká psychická ujma, a vlastne preto nám aj veľmi chýba. Bez syna to máme veľmi ťažké, pretože už nie sme takí vitálni a zdraví. Pomáhal matke pri prácach na poli, v záhrade a v rodinnom dome. Vozil ju k doktorovi a všade, kde potrebovala, lebo ona nemá vodičský preukaz. Keďže bol zručný, všetko, o čo ho požiadala ohľadne prác okolo domu, urobil s radosťou. Po smrti syna sa život žalobkyne v 2/rade a kvalita jej života výrazným spôsobom zmenili. V ten večer ako sa dozvedela čo sa stalo, tak jej policajti zavolali aj sanitku, bola veľmi rozrušená a v šoku z tej správy, stále plakala. Po tragickej nehode bola ošetrená v ambulancii všeobecného lekára. Zlý psychický stav si vyžiadal práceneschopnosť v trvaní od 09.08.2022 do 01.09.2022. Zo smrti syna sa nevedela spamätať, zle to znášala, pričom ju jej lekárka nechcela pustiť do práce, lebo bola na tom zle. Ale potrebovala ísť medzi ľudí, tak sa vrátila do práce v SCAME-SK, s.r.o. so sídlom Nábrežie Oravy 628/3, 026 01 Dolný Kubín. Z lekárskej správy vyplýva, že PN bola ukončená z pracovných povinností, nie pre zlepšenie zdravotného stavu. Po smrti syna užíva lieky, nemôže spávať. Podľa lekárskej správy jej stav si vyžiadal nastavenie na antidepresívnu liečbu, ktorú užíva dodnes. Pretrváva insomnia, úzkostno-depresívna porucha, potraumatická stresová porucha. Jej zdravotný stav si vyžaduje psychoterapeutické vedenie, nakoľko to všetko ťažko zvláda. V dôsledku úmrtia syna im vznikla aj majetková ujma tým, že prišli aj o zárobok, ktorý by nebohý syn dosiahol. Nebohý bol zamestnancom spoločnosti Bourbon AP Dolný Kubín, s.r.o. so sídlom M. R. Štefánika 2694, 026 01 Dolný Kubín.
V závere poukázali na to, že protiprávnym konaním žalovaného v 1/ rade bolo značnou intenzitou zasiahnuté do ich súkromia vzhľadom na existenciu intenzívnych väzieb medzi nimi a nebohým synom. Domáhajú sa náhrady citovej ujmy spôsobenej im nezvratnou deštrukciou interpersonálnych väzieb tvoriacich základ a rámec súkromného života jednotlivca protiprávnym usmrtením blízkej osoby, a to vo forme primeraného zadosťučinenia v peniazoch podľa ustanovenia o ochrane osobnosti, ktoré chránia i súkromie jednotlivca.

3. Ako dôkazy žalobcovia v 1/ a 2/ rade k žalobe pripojili záznam dopravnej nehody vyhotovený Okresným dopravným inšpektorátom v Dolnom Kubíne dňa 24.08.2022, rozsudok Okresného súdu Námestovo č.k. 4T/48/2023- 472 zo dňa 05.10.2023 a lekársku správu N. H. O. zo dňa 05.10.2023. Ako dôkazy tiež navrhli vykonať výsluch sporových strán a vyžiadať a pripojiť spis Okresného súdu Námestovo sp.zn. 4T/48/2023.

4. Súd uznesením č.k. 17C/2/2024-25 zo dňa 25.01.2024 vyzval žalovaných v 1/ až 3/rade, aby sa v lehote 10 dní od doručenia uznesenia písomne vyjadrili k žalobe v súlade s § 167 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

5. Dňa 02.02.2024 bolo súdu doručené vyjadrenie žalovanej v 3/rade prostredníctvom právneho zástupcu v ktorom v podstate uviedla, že uplatnený nárok neuznáva v celom rozsahu, považuje ho za neodôvodnený a nepreukázaný. Má za to, že v podanej žalobe absentujú rozhodné skutočnosti pre uplatnenie si nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, t. j. najmä skutkové okolnosti týkajúce sa preukázania citových väzieb medzi žalobcami v 1/ a 2/rade a nebohým ako aj nezohľadnenie jednotlivých kritérií pri stanovení uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy. V sporovom konaní stíha žalobcov v 1/ a 2/rade zodpovednosť za voľbu žaloby, za jej obsah a za formuláciu žalobného petitu. Podanou žalobou žalobcovia v 1/ a 2/rade nevymedzili rozhodujúce skutočnosti v takom rozsahu a kvalite, ktorá umožňuje jednoznačnú individualizáciu a nezameniteľnosť skutkovej stránky predmetnej

právnej veci. Záverom žalovaná v 3/rade uvádza, že petit formulovaný v žalobe je nesprávny a nevykonateľný.
Ďalej uviedla, že aj napriek situácii, kedy legislatíva výšku náhrady nemajetkovej ujmy pozostalých príbuzných obete dopravnej nehody explicitne nerieši ani nelimituje a ponecháva ju výlučne na voľnej úvahe všeobecných súdov, je potrebné skúmať kritéria, od ktorých sa následne samotná výška nemajetkovej ujmy má odvíjať. Výšku náhrady nemajetkovej ujmy určuje súd, ale s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Žalobcovia v 1/ a 2/rade si môžu uplatniť v zásade akúkoľvek výšku, avšak musia svoj nárok dôsledne odôvodniť a preukázať. Súdna prax prijala zásadné kritéria, ktoré sú rozhodujúce pre určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy. Tieto kritéria sa rozdeľujú na kritéria na strane žalobcov v 1/ a 2/rade, kedy ide najmä o Ad1/ intenzitu vzťahu žalobcov v 1/a 2/rade so zomrelým; Ad2/ vek zomrelého a pozostalých, ako aj existenčná závislosť na nebohom; Ad3/ morálne zadosťučinenie a na strane pôvodcu zásahu (osoby, ktorá do práv zasiahla, t.j. žalovaný v 1/rade), kedy je potrebné zohľadniť najmä Ad1/ postoj pôvodcu zásahu (ľútosť, náhradu škody, ospravedlnenie); Ad2/ dopad udalosti do sféry pôvodcu; Ad3/ majetkové pomery pôvodcu. Uvedenými kritériami sa musí súd pre prijatie správneho a právne udržateľného rozsudku zaoberať. Odporúčania konštantne vychádzajú z nálezu ÚS ČR, sp. zn. I ÚS 2844/14.
Vo vzťahu ku kritériám na strane žalobcov v 1/ a 2/rade uviedla, že z podanej žaloby nebola dostatočne preukázaná citová väzba vo vzťahu k uplatňovanému nároku. Má za to, že žalobcovia v 1/ a 2/rade nedokázali preukázať taký zásah do práva na súkromie, ktorý by odôvodňoval poskytnutie satisfakcie vo forme peňažnej náhrady. Zdôraznila, že citová väzba, jej intenzita ako aj jej pretrhnutie je v konaní nepreukázané, a tak podľa jej názoru nie je preukázaný nárok na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch ako doplnok k iným/základným inštitútom náhrady zásahu do ich osobnosti. Z hľadiska skutkových okolností týkajúcich sa preukázania citových väzieb medzi žalobcami v 1/ a 2/rade a zosnulým, z ktorých v predmetnom konaní vyvodzujú svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa jej názoru nestačí iba predpoklad existencie tejto citovej väzby. Je zrejmé, že strata rodinného príslušníka predstavuje ujmu v každom veku, avšak nesporné, že pre skúmanie intenzity citovej väzby je taktiež potrebné zohľadnenie i tohto kritéria, t. j. vek nebohého ako i žalobcov v 1/ a 2/ rade. K ťažkým psychickým ujmám dochádza pravidelne len pri veľmi úzkych citových väzbách (inak sa spravidla predpokladá dostačujúca psychická odolnosť, pričom taká ujma by mala byť do úvahy braná iba výnimočne v osobitných prípadoch). Okruh oprávnených subjektov nemožno automaticky odvodzovať z titulu „blízkej osoby“ / „rodinného príslušníka“, ale je potrebné skúmať blízkosť vzájomného vzťahu - úzku citovú väzbu - nie v zmysle biologického príbuzenstva, ale na základe skutočného vzťahu blízkosti medzi žalobcami v 1/ a 2/rade a zosnulým.
Po citácii § 13 Občianskeho zákonníka zdôraznila, že formulácia žaloby indikuje skôr získanie majetkového prospechu ako morálnej satisfakcie - uvedené evokuje, že žalobcovia v 1/ a 2/rade ani neuvažovali nad inou ako finančnou satisfakciou. Toto možno predpokladať aj z popisu rozhodných skutočností v žalobe, kedy vo vzťahu k nebohému žalobcovia v 1/ a 2/rade uvádzajú len skutočnosti jeho masívnej participácie na chode domácnosti a starostlivosti o dom, domácnosť a v neposlednom rade na stratu zárobku nebohého. Na tomto mieste považuje za nevyhnutné zdôrazniť tú skutočnosť, že nie je možné zamieňať náhradu nemajetkovej ujmy za kompenzáciu pokrytia následných aktivít a nákladov žalobcov v 1/ a 2/rade alebo kompenzovať to o čo prišli, čo do finančnej stránky smrťou nebohého.
Vo vzťahu ku kritériám na strane pôvodcu zásahu uviedla, že pri rozhodovaní o náhrade nemajetkovej ujmy v peniazoch je potrebné sa zamerať aj na samotný dopad škodovej udalosti do psychickej sféry na strane pôvodcu zásahu, žalovaného v 1/rade, jeho postoj k samotnej dopravnej nehode, úmysel, resp. formu a mieru zavinenia, trestný postih, snahu o nápravu, oľutovanie, ospravedlnenie sa. Je nesporné, že súd je povinný prihliadať aj na to, či pozostalý nebol morálne uspokojený v podobe odsúdenia páchateľa za trestný čin alebo poskytnutím ospravedlnenia. Základným princípom nemajetkovej ujmy a jej odškodnenia v peniazoch, je princíp primeranosti náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá je spôsobilá aspoň sčasti zmierniť dôsledky neoprávneného zásahu umožňuje, aby výška náhrady na jednej strane nevytvárala priestor pre obohacovanie sa, ale na druhej strane umožňovala spravodlivé zadosťučinenie pozostalých. Vzhľadom na bližšie popísané kritéria na strane pôvodcu zásahu navrhla výsluch žalovaného v 1/rade.
Ďalej poukázala na to, že pri určovaní výšky nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je potrebné zohľadňovať aj legislatívu upravujúcu obdobné nároky. V Slovenskom právnom poriadku nie je zákonom upravené právo pozostalých na náhradu nemajetkovej ujmy v prípade smrti blízkej osoby, z toho dôvodu je potrebné zohľadňovať existujúcu právnu úpravu pokrývajúcu otázku, ktorá je predmetnému nároku čo možno najpodobnejšia. Takou právnou úpravou je zákon č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých predpisov. K tomu citovala § 12 ods. 2 prvá veta a § 13 uvedeného

zákona, tiež poukázala na rozhodnutie Krajského súdu Košice sp.zn. 5Co/121/2022 zo dňa 15.06.2023, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6MCdo/15/2012 zo dňa 30.09.2013 a rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 31.01.2020 sp.zn. 6Co/207/2018.
V závere svojho vyjadrenia poukázala na to, že žalobcovia v 1/ a 2/rade si voči žalovaným v 1/ až 3/rade uplatňujú nárok na jedno a to isté plnenie, avšak zdôrazňuje, že každé z iného právneho dôvodu, a to voči žalovanému v 1/rade za zásah do práva na ochranu osobnosti v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka, voči žalovanému v 2/rade analogickým použitím ustanovenia § 427 Občianskeho zákonníka a voči žalovanej v 3/rade v postavení poisťovateľa cez ustanovenia zákona č. 381/2011 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Z uvedeného je zrejmé, že žalovaní v 1/ až 3/rade nemôžu byť žalovaní a zaviazaní spoločne a nerozdielne (solidárni dlžníci).
Poukázala na skutočnosť, že pri uplatnení náhrady nemajetkovej ujmy ide o uplatnenie inštitútu ako náhrady za zásah do osobnostnej sféry, ktorú každý prežíva rozdielne, tak ako bola aj rozdielnosť vzťahu s nebohým. V podanej žalobe však žalobcovia v 1/ a 2/rade svoj individuálny nárok paušalizovali na jednu sumu. Inými slovami žaloba popiera individuálnosť tohto inštitútu, kedy podľa jej názoru nie je možné, aby bola žalobcom v 1/ a 2/ rade priznaná náhrada nemajetkovej ujmy takto v súhrnne uplatnenej jednej výške. Je nepochybné, že došlo k zásahu do osobnostných práv žalobcov v 1/ a 2/rade, najmä práva na rodinný život. Nemožno ale opomenúť, že uplatnený nárok sa rieši v sporovom konaní, v ktorom nie je postačujúce tvrdiť a preukázať, že neoprávnený zásah nastal. Rovnako, nie je možné prijať automaticky záver o dôvodnosti podanej žaloby z titulu rodinnej väzby rodič-syn. Povinnosťou žalobcov v 1/ a 2/rade bolo opísať a preukázať, že intenzita ich vzájomných vzťahov a väzieb s nebohým svojou výnimočnosťou presiahla rámec bežného štandardu vzťahu rodič/dieťa, čo v podanej žalobe absentuje. Má za to, že žalobcami v 1/ a 2/rade produkované tvrdenia všeobecnej povahy, či už do charakteristiky intenzity vzájomných vzťahov alebo do tvrdenej následnej ujmy, nie sú podľa jej názoru spôsobilé založiť podmienku priznania nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. Vzhľadom na uvedené požiadala konajúci súd, aby po vykonanom dokazovaní žalobu voči žalovanej v 3/rade v celom rozsahu zamietol a vyslovil, že žalovaná v 3/rade má voči žalobcom v 1/ a 2/rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

6. Dňa 09.02.2024 bolo súdu doručené vyjadrenie žalovaného v 1/rade prostredníctvom právneho zástupcu, v ktorom v podstate uviedol, že na úvod chce uviesť, že v rámci trestného konania súhlasil s tým, aby si žalobcovia v 1/ a 2/rade uplatnili nemajetkovú ujmu v civilnom konaní. Súhlasí s právnym základom žaloby, avšak je prekvapený sumou, ktorú žalobcovia v 1/ a 2/rade požadujú. Ďalej poukázal na to, že by bolo dobré keby žalobcovia v 1/ a 2/rade viac skutkovo uviedli, ako sa cítia byť dotknutí na svojom práve na rodinný život, pretože z návrhu vyplýva iba to, ako ich nebohý syn pre nich pracoval, pričom očakával, že ozrejmia citové väzby s ním. Samozrejme mu je ľúto, čo sa stalo, pričom túto ľútosť už vyjadril v trestnom konaní, a preto necháva na úvahe súdu, akú výšku nemajetkovej ujmy prizná žalobcom v 1/ a 2/rade. V ostatnom sa pripája so svojimi tvrdeniami v tomto konaní, ktoré učinil v trestnom konaní. Zároveň navrhol, aby súd žalobe vyhovel po zrelej úvahe súdu, čo do výšky žalovanej nemajetkovej ujmy a zároveň rozhodol o trovách konania podľa úspechu v tomto konaní.

7. Dňa 16.02.2024 bolo súdu doručené vyjadrenie žalovaného v 2/rade prostredníctvom právneho zástupcu, v ktorom v podstate uviedol, že na úvod chce uviesť, že súhlasí s tým, aby si žalobcovia v 1/ a 2/rade uplatnili nemajetkovú ujmu v civilnom konaní. Súhlasí s právnym základom žaloby, avšak je prekvapený sumou, ktorú žalobcovia v 1/ a 2/rade požadujú. Ďalej poukázal na to, že by bolo dobré keby žalobcovia v 1/ a 2/rade viac skutkovo uviedli, ako sa cítia byť dotknutí na svojom práve na rodinný život, pretože z návrhu vyplýva iba to, ako ich nebohý syn pre nich pracoval, pričom očakával, že ozrejmia citové väzby s ním. Samozrejme mu je ľúto, čo sa stalo, pričom necháva na úvahe súdu, akú výšku nemajetkovej ujmy prizná žalobcom v 1/ a 2/rade a navrhol, aby bola žalobcom v 1/ a 2/ rade uhradená nemajetková ujma z jeho povinného zmluvného poistenia, ktoré má uzatvorené so žalovanou v 3/rade. Tiež uviedol, že ako vlastník motorového vozidla, ktorým bola spôsobená dopravná nehoda udelil súhlas žalovanému v 1/rade, aby viedol jeho motorového vozidlo značky Mercedes, nakoľko bol v tom čase jediný z kamarátov, ktorý nepožíval alkoholické nápoje, a preto bol jediný, ktorý ostatných mohol odviezť domov. Zároveň navrhol, aby súd žalobe vyhovel po zrelej úvahe súdu, čo do výšky žalovanej nemajetkovej ujmy a zaviazal žalovanú v 3/rade na úhradu nemajetkovej ujmy z jeho povinného zmluvného poistenia a zároveň rozhodol o trovách konania podľa úspechu v tomto konaní.

8. Dňa 28.03.2024 bolo súdu doručené vyjadrenie žalobcov v 1/ a 2/rade k vyjadreniu žalovaného v 1/ rade, k vyjadreniu žalovaného v 2/rade, k vyjadreniu žalovanej v 3/rade a zmena žaloby prostredníctvom

právneho zástupcu, v ktorom v podstate uviedli, že sa stotožňujú s názorom žalovaného v 1/ a 2/ rade ohľadom právneho základu podanej žaloby. Avšak nesúhlasia s tvrdeniami žalovaného v 1/ a 2/ rade, ktoré sú uvedené pod bodom (4) vo vyjadrení žalobcov v 1/ a 2/rade a uvádzajú k nim, že v podanej žalobe dostatočne uviedli, ako sa cítia byť dotknutí na svojom práve na rodinný život a ozrejmili aj svoje citové väzby s ich zosnulým synom. Vzhľadom však na námietky žalovaných, hoci je to pre nich nesmierne ťažké, v tomto vyjadrení uviedli bližšie skutočnosti ohľadom ich života so zosnulým synom A. a ohľadom toho, ako vážne a nečakane zasiahla smrť syna A. do ich práva na rodinný život. Pokiaľ ide o žalovanými v 1/ a 2/rade uvádzanú výšku náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch 15.000,- eur pre každého zo žalobcov, túto sumu nepovažujú za primeranú, k čomu sa rovnako bližšie vyjadrili v tomto vyjadrení. Rovnako súhlasia s názorom žalovaného v 2/rade, že nároky uplatnené v tomto spore sú plne likvidné z uzatvoreného poistenia. Uvedená skutočnosť však nebráni uplatniť si tieto nároky nielen voči poisťovateľovi (žalovanej v 3/rade), ale aj voči osobám zodpovedným za ujmu (žalovanému v 1/rade a žalovanému v 2/rade).

Žalobcovia v 1/ a 2/rade nesúhlasia s vyjadreniami žalovanej v 3/rade, ktoré sú uvedené pod bodom (9) a (14) vo vyjadrení žalobcov v 1/ a 2/rade a uvádzajú v podstate k nim, že v dôsledku protiprávneho konania žalovaného v 1/rade im vznikla ujma spôsobená usmrtením syna A. B., pričom žalovaný v 1/rade obzvlášť hrubým spôsobom zasiahol do práva na ich súkromie ako čiastkového práva chráneného § 11 Občianskeho zákonníka. Smrťou ich syna žalovaný v 1/ rade narušil celistvosť rodiny, zasiahol do ich súkromného a rodinného života. Ujma v ich práve na rodinný život je obrovská, keď možno konštatovať, že väčšia ujma ani neexistuje. Ďalej uviedli, že tvrdenia žalovanej v 3/rade považujú za veľmi necitlivé. Chápu, že žalovaná v 3/rade svojimi tvrdeniami uplatňuje prostriedky procesnej obrany, no na druhej strane by vzhľadom na citlivosť prípadu bolo vhodné, aby svojimi tvrdeniami nebagatelizovala ujmu, ktorá im vznikla v dôsledku smrti ich syna. Takéto necitlivé tvrdenia žalovanej v 3/rade totiž ešte viac prehlbujú ujmu na ich strane. Hoci smrť ich syna im ani nijaká finančná satisfakcia nedokáže nahradiť, vzhľadom na ujmu im vzniknutú je evidentné, že iná ako finančná satisfakcia nie je primeraná.

Tiež uviedli, že nebohý syn si plánoval založiť rodinu, z čoho sa veľmi tešili a nevedeli sa dočkať toho, keď v spoločnom dome budú mať okolo seba jeho deti, ktoré im budú dávať radosť do života. O toto však jeho smrťou prišli. Smrť syna v takom mladom veku je pre nich veľmi ťažká, totiž čakali, že so synom a jeho budúcou rodinou prežijú ešte zvyšok svojho života a že sa nikdy nedožijú toho, že by pochovávali svojho syna.

So žalobcom v 1/rade mal jeho nebohý syn A. vybudovaný veľmi pekný vzťah, rovnako žalobca v 1/ rade, tak aj jeho nebohý syn A. bol vyučený stolár. Spolu nakúpili stolárske stroje a často spolu pracovali v dielni na výrobe rôznych nábytkov. Spolu vyrobili nábytky do spoločného domu, ale aj do domu sestry nebohého A. a aj pre blízku rodinu. Kvôli tragickej udalosti však žalobca v 1/rade už do dielne vôbec nechodí, pretože mu tam všetko pripomína jeho nebohého syna. So smrťou svojho syna A. sa doteraz nedokáže vyrovnať, čo sa prejavilo aj na jeho zdraví. Pred smrťou svojho syna bol aktívny a nemal žiadne zdravotné problémy. V dôsledku smrti syna má však zvýšený krvný tlak a trpí nespavosťou. Spočiatku po smrti syna síce nechcel chodiť k doktorovi a svoje problémy riešil tak, že si zobral lieky na spanie od svojej manželky – žalobkyne v 2/rade, no keď mal opakovane zvýšený tlak musel navštíviť lekára. V súčasnosti musí brať liek na zvýšený krvný tlak a aj liek na nespavosť. Zároveň má problémy aj s ľavým bedrovým kĺbom, ktoré sa začali prejavovať v lete roku 2023. Všetky práce okolo rodinného domu totiž po smrti syna A. ostali len na ňom. Do svojej smrti práce na dome vykonával väčšinou nebohý A., ktorý bol veľmi zručný a pracovitý. Od jesene roku 2023 dokonca musí pri chôdzi používať palicu. Ťažko sa mu šoféruje, keď dlhšie pochodí, má veľké bolesti a už viac nedokáže robiť práce okolo domu. Pred smrťou syna A., so synom vozievali drevo z urbáru, ktoré spolu pílili a používali na kúrenie cez zimu. Ani toto však už v súčasnosti nedokáže urobiť, a preto v rodinnom dome kúria už len plynom. Na deň 10.04.2024 bol dokonca objednaný na operáciu problémového ľavého bedrového kĺbu.

Aj so žalobkyňou v 2/rade mal jej nebohý syn A. vybudovaný veľmi dobrý vzťah. Ich spoločnou záľubou bolo pestovanie cesnaku. Množstvo času trávila so svojím nebohým synom aj na cestách, keďže nebohý syn ju vozieval za kamarátkami, do obchodu, do Poľska na trhy, ku sestre do Zázrivej, kde sú pochovaní aj jej rodičia. Na spoločné chvíle sa vždy tešila, lebo sa mohla s ním porozprávať, posťažovať sa mu a vedela, že ju vždy vypočuje. So smrťou svojho syna sa tiež doteraz nedokáže vyrovnať. Trpí recidivujúcou depresívnou poruchou, cíti sa smutná celý deň, je zároveň nervózna, bojí sa, že sa niečo stane aj jej dcéram, neustále cíti pocity strachu a má problémy so spánkom. Kvôli psychickým problémom navštevuje psychiatričku MUDr. Milenu Pieckovú a užíva lieky proti depresii a liek na nespavosť.

Tragická smrť syna A. ovplyvnila ich celý život. Pred smrťou syna A. spolu ako manželia chodievali na výlety a tiež na víkendové pobyty. Od smrti ich syna, však už na pobyty nechodievajú a dokonca obmedzili aj návštevy s rodinou, s ktorou sa predtým často stretávali. Po smrti svojho syna sa uzavreli

do seba. Z ich života sa vytratila radosť a zavládol smútok a samota. Aj ako manželia už spolu trávia menej času. Žalobkyňa v 2/rade skoro večer odíde sama do izby, kde plače a vo zvyšku domu zavládne ticho. Večery sú pre nich veľmi ťažké, pretože stále očakávajú, že sa im syn vráti, tak ako ho očakávali predtým, keď sa odniekiaľ vracal domov. Bohužiaľ, už nikdy sa syn A. domov nevráti.
Vo vzťahu k vyjadreniam žalovanej v 3/rade, ktoré sú uvedené pod bodmi (23), (26), (29), (31), (35) a (37) vo vyjadrení žalobcov v 1/ a 2/rade tak žalobcovia v 1/ a 2/rade uviedli, že žalovaný v 1/rade spôsobil dopravnú nehodu tak, že začal predchádzať pred ním idúce vozidlá v nepriehľadnom úseku, kde je predchádzanie zakázané vodorovným dopravným značením, a to súvislou pozdĺžnou čiarou, následkom čoho prednou časťou vozidla narazil do prednej časti oproti idúceho osobného motorového vozidla zn. Peugeot 307, ktoré viedol A. B.. Svojím konaním žalovaný v 1/rade ako vodič porušil viaceré ustanovenia zák. č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke. Nešlo teda o situáciu, kedy by žalovaný v 1/rade „len dostal šmyk“ alebo nastala iná okolnosť, ktorej bolo ťažké zabrániť, ale žalovaný v 1/rade vedome a ľahostajne porušil pravidlá cestnej premávky. Ďalej poukázali na to, že účelom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch nie je primárne potrestať škodcu, ale odškodniť poškodených. Zmyslom náhrady nemajetkovej ujmy nie je kompenzovať fyzickú absenciu zomrelého, ale pokúsiť sa nahradiť pozostalým nemateriálnu ujmu, prejavujúcu sa v ich konkrétnych subjektívnych pocitoch. Pritom z pohľadu pozostalých a ich pocitov je bezpredmetné, či dopravnú nehodu, pri ktorej zomrel ich rodinný príslušník, spôsobila majetná alebo menej majetná osoba. V tejto súvislosti zdôrazňujú, že by bolo krajne nespravodlivé, ak by výška náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch bola v prípade smrteľných dopravných nehôd odvodzovaná len od majetkových pomerov škodcu, keď k náhrade nemajetkovej ujmy boli zaviazaní aj prevádzateľ motorového vozidla a poisťovňa. Pokiaľ ide porovnávanie výšky nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch s nárokmi poskytovanými podľa zákona č. 274/2017 Z.z., tak takéto porovnávanie nie je na mieste. Uvedená legislatíva reguluje vzťahy medzi štátom a poškodeným, nie však súkromnoprávnu sféru v dôsledku neoprávneného zásahu jej subjektov. Subjektom, ktorý poskytuje náhrady v zmysle zákona č. 274/2017 Z.z., je štát prostredníctvom štátnych orgánov. Je preto logické, že zákonodarca obmedzil výšku týchto nárokov tak, aby to čo najmenej zasiahlo štátny rozpočet. Pritom však ani zákon č. 274/2017 Z. z. nevylučoval možnosť domáhať náhrady nemajetkovej ujmy voči skutočnému škodcovi v akejkoľvek výške. Tiež poukázali na tú skutočnosť, že v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe súdov návrhom žalobcu, aby bola uložená povinnosť zaplatiť mu peňažnú satisfakciu spoločne a nerozdielne, nie je súd, pokiaľ ide o solidaritu, viazaný a súd do výroku rozhodnutia nemusí prevziať doslovne žalobcom naformulovaný petit žaloby (napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Co/2/98 , uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo/181/2010 zo dňa 01.07.2011, uznesenie Krajského súdu v Žiline sp.zn. 14Cob/322/2012 zo dňa 26.04.2013). Aj napriek týmto skutočnostiam preto menia žalobný návrh (petit podanej žaloby) spôsobom uvedeným v článku VII. tohto vyjadrenia.

9. Dňa 14.10.2024 bolo súdu doručené vyjadrenie žalovaného v 1/rade a žalovaného v 2/rade prostredníctvom právneho zástupcu v ktorom v podstate uviedli, že sa k celej veci stavajú s pietou, súhlasia s tým, že smrťou A. B. bolo zasiahnuté do práva na súkromie, konkrétne do práva na rodinný život. Ďalej uviedli, že výšku priznanej ujmy nechávajú na starostlivom uvážení súdu. Nesúhlasia, ale so zmenou žaloby až v tomto štádiu konania. Rovnako ako žalovanej v 3/rade sa im zdá nemajetková ujma sčasti navýšená. Je na mieste uznať, že žalobcom v 1/ a 2/rade určite nejaká satisfakcia patrí, avšak je potrebné, aby sa opierala o proporcionálne posúdenie veci, okolnosti veci, ako aj zrelej úvahy súdu. Majú vedomosť o tom, že v dôsledku takejto vážnej ujmy môže dochádzať a často dochádza k psychickým problémom pozostalých a tieto aj uznávajú, avšak neuznávajú to, že žalobca v 1/rade sa lieči na ľavý bedrový kĺb, pretože s úmrtím syna A. to nemá žiaden súvis. K danej veci žiadali priložiť trestný spis, pretože z neho môže súd vyčítať, že žalovaní v 1/ a 2/rade sa žalobcom v 1/ a 2/rade ospravedlnili za svoje konanie, uznali svoju vinu a prevzali zodpovednosť, vyjadrili ľútosť a úprimnú sústrasť a rovnako tak uznali nárok a prejavili vôľu nahradiť škodu. K tabuľkovému prehľadu výšky nemajetkovej ujmy uviedli, že každý skutok je iný a okolnosti každého skutku treba posudzovať individuálne, ale aj v spojitosti so všetkými podstatnými okolnosťami. Preto nie je možné porovnávať tak špecifické prípady, ako je tento s ostatnými, aj napriek tomu, že ide o civilné konanie, avšak tomuto predchádzalo trestné konanie, kde skutkové ako aj právne okolnosti sú vždy rozličné. Z uvedených dôvodov navrhli, aby výška satisfakcie vzhľadom na proporcionálne a zrelé posúdenie súdu bola na úrovni 15.000,- eur až 20.000,- eur.

10. Súd vec prejednal na pojednávaní konanom dňa 24.10.2024, pričom na predmetné pojednávanie sa dostavili strany sporu aj ich právni zástupcovia. Súd po otvorení pojednávania pripustil zmenu žaloby v nasledovnom znení: I. Žalovaní 1/ až 3/ sú povinní zaplatiť žalobcovi 1/ náhradu nemajetkovej ujmy

25.000,- eur, a to do 15 dní od právoplatnosti rozsudku tak, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť ostatných žalovaných. II. Žalovaní 1/ až 3/ sú povinní zaplatiť žalobkyni 2/ náhradu nemajetkovej ujmy 25.000,- eur, a to do 15 dní od právoplatnosti rozsudku tak, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť ostatných žalovaných. III. Súd priznáva žalobcom voči žalovaným 1/ až 3/ nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %.
Na predmetnom pojednávaní právny zástupca žalobcov v 1/ a 2/rade uviedol, že zotrvávajú na podanej žalobe, pričom sa pridržiavajú všetkých ich skutkových tvrdení a právnej argumentácie uvedenej jednak v podanej žalobe a zároveň aj vo vyjadrení zo dňa 25.03.2024. V žalobe a v tomto písomnom vyjadrení jednak podrobne zdôvodnili podanú žalobu vrátane vzťahov žalobcov v 1/ a 2/rade s ich nebohým synom A. a zároveň vo vyjadrení uviedli aj ich stanovisko k vyjadreniam žalovaných v 1/ až 3/ rade. Navrhli teda, aby súd podanej žalobe v znení po jej zmene v celom rozsahu vyhovel, nad rámec uvedeného v ich predošlých podaniach si dovolili ešte v krátkosti sa vyjadriť k skutočnostiam majúcim významný vplyv na určenie výšky nemajetkovej ujmy. Súd výšku nemajetkovej ujmy určuje na základe voľnej úvahy, pri určovaní má v súlade s § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka prihliadnuť najmä na závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k porušeniu práv došlo. Závažnosť ujmy, ktorá vznikla žalobcom v 1/a 2/rade je v pomyselnom meradle najvyššia možná z dôvodu, že zásah do osobnostných práv žalobcov v 1/ a 2/rade nie je možné odčiniť ospravedlnením alebo prinavrátením do pôvodného stavu. A v konečnom dôsledku ani inak peňažne odčiniť. Vznik ujmy bol spôsobený úplným a permanentným prerušením väzieb žalobcov v 1/ a 2/rade s ich synom A. B., s ktorým pred nehodou tvorili fungujúcu rodinu, ktorá mala veľmi rozvinuté vzájomné citové väzby. Nemajetková ujma u žalobcov v 1/ a 2/rade neustále pretrváva odo dňa úmrtia ich syna až do dnešného dňa. Preto by si dovolil požiadať aj právnych zástupcov žalovaných v 1/až 3/rade, hoci chápe, že zastupujú záujmy ich klientov, aby sa k danému prípadu vyjadrovali s pietou a citovo a možno sa vyvarovali takých tvrdých tvrdení ako boli uvedené vo vyjadrení žalovanej v 3/ rade. Samotná žalobkyňa v 1/rade veľmi citlivo znáša túto situáciu aj toto konanie a dnešné pojednávanie, od včera má zo stresu problémy opakovane vracala, tak by chcel požiadať právnych zástupcov, aby nejakú ujmu na strane žalobcov v 1/ a 2/rade ešte nezvyšovali. Pokiaľ ide o tú výšku peňažnej satisfakcie, táto má byť určená s ohľadom každého individuálneho prípadu a v súlade s požiadavkou spravodlivosti. Sú toho názoru, že náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch žalobcami v 1/ a 2/rade uplatnenej výšky po 25.000,- eur každému z nich je primeraná a nepresahuje výšku nemajetkovej ujmy, ktorú priznávajú všeobecné súdy v obdobných prípadoch. Hoci každý prípad je individuálny, dovolil si poukázať aj na ďalšie súdne rozhodnutia, ktoré sa týkajú zásahu do osobnostných práv a priznania teda náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch za smrť blízkeho príbuzného pri dopravnej nehode, a to konkrétne na také, v ktorých sa rovnako riešil vzťah rodiča a dospelého dieťaťa, napr. poukázal na rozhodnutie OS DK 6C/14/2018, v ktorom bola priznaná nemajetková ujma za smrť matky pre plnoleté deti vo výške 24.000,- eur, 26.000,- eur a 28.000,- eur, OS Žilina 46C/92/2022 v spojení s rozhodnutím KS ZA 11Co/36/2024, kde bola priznaná nemajetková ujma rodičom za smrť ich syna a to každému po 20.000,- eur, rozhodnutie OS Galanta 8C/432/2013 v spojení s rozhodnutím KS Trenčín 26Co/14/2022, kde bolo priznané opäť rodičom každému po 25.000,- eur, rozhodnutie OS Trnava 19C/166/2016 v spojení s rozhodnutím KS Trnava 10Co/149/2018, kde bola priznaná nemajetková ujma matke 45.000,- eur a sestre nebohého 35.000,- eur, rozhodnutie OS BA 2 18C/76/2012 v spojení s rozhodnutím KS BA 6Co/217/2014, kde bolo priznané rodičom každému po 40.000,- eur za smrť ich dcéry. Má viac rozhodnutí, kde bolo priznaných po 25.000,- eur ako žiadajú. Nebude ich všetky citovať. Len možno úplne na okraj si dovoľuje poukázať aj na rozsudok OS BA 1 sp.zn. 4C/88/2010, v ktorom bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy bývalému predsedovi NS SR P. L. vo výške 150.000,- eur, pričom v danom prípade išlo v podstate len o difamáciu jeho osoby a nešlo o zásah do jeho osobnostných práv v dôsledku smrti blízkej osoby. Rovnako napr. sudkyni P. D. Q., bola v konaní o difamáciu jej osoby rozsudkom OS BA 1, ktorý bol potvrdení rozsudkom KS v Košiciach priznaná suma vo výške 200.000,- eur, pričom v tomto prípade nešlo o smrť blízkej osoby. Je pritom potrebné dodať, že mnohé z uvedených rozsudkov vychádzali zo stavu rokov do roku 2020, ktorý stav je ale diametrálne odlišný od aktuálneho stavu. V tejto súvislosti poukazuje na vývoj inflácie v SR v období od roku 2020. SR mala za celý rok 2023 primeranú infláciu 10,5 %, čo je v podstate štvrtá najvyššia inflácia v 30 ročnej histórii samostatného Slovenska. Priemerná miera inflácie za rok 2022 bola 12,8 % a za rok 2021 bola 3,2 %. Z toho vyplýva, že ak nejaká suma sa zdala byť spravodlivá v roku 2020, tak v roku 2024 by bolo žiadúce ju zvýšiť len na základe inflácie o približne 28,6 %. Podobným spôsobom od roku 2020 rástla aj minimálna mzda v SR, celkový nárast minimálnej mesačnej mzdy od roku 2020 predstavuje 29,31 %. Čiže aj v nadväznosti na rasť minimálnej mzdy by bolo vhodné v súčasnosti už nahradenie nemajetkovej ujmy určovať vo vyššie výške. Pokiaľ žalovaná v 3/ rade poukazovala vo svojom vyjadrení na maximálnu výšku odškodnenia podľa zákona č. 274/2017 Z.z. o

obetiach trestných činov, tak s touto argumentáciou sa už judikatúra súdov SR vysporiadala. V podstate podľa judikatúry zákon č. 274/2017 upravuje odškodňovanie obetí násilných trestných činov avšak jedná sa o paušálne odškodňovanie zo strany štátu. Tento zákon vychádza z možnosti odškodnenia pri rozdielnych právnych ako aj skutkových východiskách, ako je to v prípade nahradenia nemajetkovej ujmy podľa § 11 a 13 Občianskeho zákonníka. Zatiaľ čo koncepcia náhrady nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka vychádza z úvahy súdu pri posúdení závažnosti vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, koncepcia odškodnenia podľa zákona č. 274/2017 vychádza z exaktne stanoveného rozsahu odškodnenia obetí násilných trestných činov. Akceptovanie argumentácie žalovanej v 3/ rade by preto malo za následok nepriamy zásah štátu pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy, čo je v rozpore s výslovným znením § 13 ods. 3 OZ. Pokiaľ žalovaná v 3/ rade poukazuje na majetkové pomery žalovaného v 1/ rade, ako vodiča a vinníka dopravnej nehody, tak aj s týmto sa vysporiadala judikatúra súdov, ktorá v tejto súvislosti poukazuje práve na zmysel povinného zmluvného poistenia, ktorého cieľom je, aby bol poškodený odškodnený v maximálne možnej miere. Naozaj bolo by nespravodlivé, ak by bola priznávaná nemajetková ujma poškodeným v diametrálne odlišnej výške len z toho dôvodu, že jednotliví vodiči majú rozdielne majetkové pomery, pričom však v konečnom dôsledku nemajetkovú ujmu bude nahrádzať poisťovňa z titulu povinného zmluvného poistenia.

Na predmetnom pojednávaní právny zástupca žalovaných v 1/ a 2/ rade uviedol, že zotrvávajú na všetkých doterajších podaniach. Ide o situáciu, za ktorú sa ospravedlňujú a žiaľ ju nevedia zvrátiť. Naďalej žalovaní v 1/ a 2/rade sa k celej veci stavajú s pietou, pričom súhlasia, že bolo nepochybne zasiahnuté do práva žalobcov v 1/ a 2/rade a túto skutočnosť v žiadnom prípade nespochybňujú. Rovnako od začiatku súhlasili, aby si žalobcovia v 1/ a 2/rade uplatnili nemajetkovú ujmu v civilnom konaní. Preto uznávajú právny nárok žalobcov v 1/ a 2/ rade, súhlasia s právnym základom žaloby a nechávajú na zrelej a starostlivej úvahe súdu výšku nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Na predmetnom pojednávaní právny zástupca žalovanej v 3/rade uviedol, že zotrvávajú na ich doterajších vyjadreniach. Žalovaná v 3/rade považuje návrh žalobcov v 1/ a 2/rade za nedôvodný, pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy je potrebné prihliadať na vek zomrelého a pozostalých, ako aj na morálne zadosťučinenie pôvodcu zásahu, ktorý tento skutok oľutoval a žalobcom v 1/ a 2/rade sa ospravedlnil. Žalovanej v 3/rade podaná žaloba indikuje skôr získanie majetkového prospechu ako morálnej satisfakcie. Ku danému žalovaná v 3/rade došla z uvedenej argumentácie žalobcov v 1/ a 2/rade, kedy uviedli, že zomrelý masívne participoval na chode domácnosti a starostlivosti o dom a v neposlednom rade argumentovali aj stratou zárobku, ktorou sa zomrelý taktiež podieľal. Aj poukaz žalobcov v 1/ a 2/rade na infláciu indikuje skôr majetkový prospech. Finančná náhrada by mala predstavovať posledný spôsob náhrady v prípade, ak nepostačuje morálne zadosťučinenie. Vzhľadom na uvedené žiadala súd, aby žalobu voči žalovanej v 3/rade zamietol.

Na predmetnom pojednávaní bola vypočutá žalobkyňa v 2/rade, ktorá vo svojej výpovedi uviedla, že zotrváva na podanej žalobe s tým, že vlastne nevie čo má uviesť. So synom mali dobrý vzťah. On všetko opravil, chodil s nimi po doktoroch, keď prišiel z roboty domov, tak spolu sedávali. On vlastne mal s nimi zostať bývať, začal si prerábať dom. Okrem nebohého syna majú ešte dve deti, ktoré sa od nich odsťahovali a postavili si domy v inej časti obce. Ona ho ešte večer vyprevadila, keď išiel do práce, bola za ním zavrieť bránu a potom im o pol dvanástej v noci boli povedať, že tragicky zahynul. Bol to ozaj dobrý syn, všetci ho mali radi, aj vnúčatá. Na otázky svojho právneho zástupcu žalobkyňa v 2/ rade uviedla, že žili v spoločnej domácnosti práve s nebohým synom. Predtým žili u ich aj obe dcéry s rodinami, kým si nepostavili rodinné domy. Dom nebol rozdelený na dve bytové jednotky, bývali spolu tak, že dolu bola spoločná obývačka a hore mali spálne. Syn spolu s manželom začali dom prerábať, mali spoločnú stolársku dielňu, kde vyrábali aj nábytky a tak isto dielňu, kde opravovali autá. Syn plánoval ostať v dome. Aj dcéry povedali, že oni už majú domy postavené, tak dom bude jeho. Syn im doma pomáhal, s otcom si porobili traktor, bol aj kúpiť nejaké pluhy v Poľsku, lebo ho to bavilo, chcel pestovať cesnak, tak hneď aj prvý rok povedal, že si tých 30 kg nechá, že ho to baví. Keď zomrel, tak ho celý rozdali, lebo s tým by už nemal kto robiť. On samozrejme bol väčšinu času keď mohol doma, lebo bola robota a pomáhal im. Okrem iného ešte mal kamaráta a chodili poisťovať. O nehode sa dozvedela tak, že manžel hovoril, že nejaká pani je pred dverami. Pozreli a videli tam aj políciu, tak len jej povedali, že syn mal dopravnú nehodu a v podstate už si ani moc nepamätá, lebo asi policajti jej zavolali RZP. Po smrti syna sa zmenilo všetko. Už nežijú ako predtým, manžel sa uzavrel do seba, tak isto aj ona. Je problém, že všetko vidia, čo po ňom zostalo. Prídu akurát tak vnúčatá. On kým žil, tak ich poslal aj na víkendový pobyt, že on sa o všetko postará, aj o sliepky, aj o kvety. Ešte aj keď pri návrate im auto poškodila skala, tak všetko zabezpečil, teraz je to už iné. Už nechodia nejak do spoločnosti, chodí len na cintorín. Prvý rok chodila vari každý deň, teraz tak 2-3 razy do týždňa si chodí ku nemu poplakať, prečo radšej ona nezomrela. Je pravdou, že po smrti syna chodí ku psychiatričke. Ona najskôr nechcela,

hanbila sa, ale pani doktorka ju vyhnala, že robí len sebe zle. Užíva aj nejaké lieky, ktoré jej naordinovala psychiatrička. Nevie si teraz na všetky spomenúť. Ona asi mesiac po nehode bola na maródke, ale potom jej kamarátka, ktorej tiež zahynul mladý syn povedala, že musí hneď ísť do roboty, do spoločnosti, že to nie je dobré byť takto sama. Je pravdou, že sa jej vinník nehody ospravedlnil pri dohode o vine a treste, ale povedala, že papier všetko znesie, že by bolo lepšie, keby prišli, keby sa to jej stalo, tak ona by prišla, aj keby ju zbili. Myslí si, že mali prísť na cintorín a ospravedlniť sa synovi. Oni aj spomínali, že prídu a neprišli.
Právny zástupca žalobcov v 1/ a 2/rade tiež uviedol, že zdravotný, resp. psychický stav žalobkyne v 2/ rade je zrejmý aj z lekárskych správ, ktoré súdu predložil, taktiež aj príbalové letáky, ktoré sú od liekov, ktoré užíva.
Na otázky právneho zástupcu žalovanej v 3/rade žalobkyňa uviedla, že má ešte dve dcéry, ktoré ku nim chodievajú a vzťah s nimi má ako so synom dobrý. Syn sa finančne podieľal napr. tak, že oni prerábali a zatepľovali ten dom a čo nekúpili oni, to kúpil on. Garáž si napr. zateplil sám, len jeden zo zaťov mu bol pomôcť, ale on skoro všetko robil sám aj fyzicky. Je pravdou, že aj zaťovia od dcér prídu pomôcť, ale dcéry - jedna má 4 deti a druhá dve, majú toho dosť. S drevom im chodí pomôcť napr. mužov bratranec, alebo si najmú niekoho, komu zaplatia. Ešte uviedla, že manžel už ani nechodí do tej dielne, syn si to všetko tam prerobil, poukladal, popísal, tak manžel teraz ho len vyvoláva, že D. poď mi pomôcť, pretože oni ho nevolali A., ale D..
Na predmetnom pojednávaní bol vypočutý aj žalobca v 1/rade, ktorý uviedol, že on neviem nejako rozprávať, ale ak má povedať, tak od malička ho vypiplal. Boli spolu v dielni, aj sa vyučil za stolára ako on a všetko je teraz preč. Spolu trávili veľa času, lebo keď sa vyučil, začali robiť spolu tie nábytky. Potom keď si urobil vodičák, tak urobili tú garáž, kúpili zdvihák a opravovali tie autá. Dobre si rozumeli, boli spolu veľa času. Na otázky jeho právneho zástupcu žalobca v 1/rade uviedol, že po smrti syna do tej dielne nemohol ani vstúpiť. Keby bol pustil dáky stroj, asi sa zhobľuje. Mal s ním dobrý vzťah, čo on chcel urobili. Nehádali sa a on bol dobrý v tom, že keď zase oni potrebovali niečo urobiť, tak to urobil, keď nemohol, tak povedal, že to urobí zajtra. On im pomáhal prakticky vo všetkom, napr. išli do hory nachystať dreva, mali dve pílky. On ozaj pomáhal. Po tej nehode sa zmenilo prakticky všetko, už nikde nechodia. Ešte mu hovoril, že ešte by chcel vnúčatká od neho a takto sa všetko zmenilo, mohol radšej zomrieť on. Jeho zdravotný stav bol dobrý, bol rušňovodič, musel chodiť na zdravotné prehliadky. Až potom po nehode začal mať vysoký tlak a zdravotné problémy. Potom začal mať problémy aj s nespavosťou, keď si nedal 1 - 2 tabletky, tak nemohol zaspať a potom zrazu nastali aj problémy s kĺbmi, bol operovaný. Užíva lieky od tlaku a proti nespavosti. Po tej nehode mal tlak aj 180. Nechcel ísť k doktorovi, ale musel, lebo by ho bolo vyvalilo. Čo sa týka názvov liekov, tak od tlaku má Prestilol a proti nespavosti Zolpinox. Po pol roku od nehody to už akosi nezvládal a musel ísť na predčasný dôchodok. Ako rušňovodič môžete niekoho zabiť, tak radšej šiel na ten dôchodok.
Právny zástupca žalobcu v 1/rade predložil súdu časť rozhodnutia o priznaní predčasného starobného dôchodku ako aj príbalové letáky liekov, ktoré užíva.
Na predmetnom pojednávaní bol tiež vypočutý aj žalovaný v 1/rade, ktorý uviedol, že si uvedomuje, že len prosté ospravedlnenie je málo, že za žalobcami v 1/ a 2/rade neprišiel, bolo preto, že bol prakticky nonstop v práci a za rok aj vlastnú mamu videl možno dvakrát po tri hodiny. Na otázky právneho zástupcu žalovanej v 3/rade uviedol, že sa ospravedlnil žalobcom v 1/ a 2/rade, ale až pri uzatváraní dohody o vine a treste. Áno, malo to dopady aj na neho. Samozrejme mal pocit viny, napr. predtým boxoval, za pol roka z 85 kg schudol na 70 kg, mal problémy s chrbticou, tiež sa uzavrel do seba, prakticky nemal chuť komunikovať a bol na PN asi 4 mesiace. Na otázky právneho zástupcu žalobcov v 1/ a 2/rade žalovaný v 1/rade uviedol, že je pravdou, že on vtedy viedol to motorové vozidlo. V súčasnosti by začal aj s tréningom, ale v podstate je mimo, keď príde v zime na dlhšie domov, tak sa pokúsi znovu začať. Po takej dlhej pauze to samozrejme bude zložitejšie. Pracuje v zahraničí ako lešenár a žalobcom v 1/ a 2/rade neprispel nejakou náhradou, a to ani na pohreb.
Na predmetnom pojednávaní bol tiež vypočutý aj žalovaný v 2/rade, ktorý uviedol, že im je to všetkým ľúto, vieme však, že to nezmeníme. Postihlo to aj všetkých nás. Nemáme silu tam ísť za žalobcami v 1/ a 2/rade. Na otázky právneho zástupcu žalobcov v 1/ a 2/rade žalovaný v 2/rade uviedol, že je pravdou, že on bol vlastníkom toho vozidla, ktorým bola spôsobená smrť. Vozidlo bolo poistené v poisťovni KOOPERATIVA. Je pravdou, že v ten deň užil omamné látky, vodič nie. Ohľadne užitia omamných látok nevie, že by bolo vedené nejaké konanie. On sám nenahrádzal žiadnu škodu alebo nemajetkovú ujmu, chodili mu len listy z KOOPERATIVY, ale nevie koľko oni prípadne nahradili.
Právny zástupca žalovaného v 3/rade poukázal na skutočnosť, že pokiaľ ide o predložené lekárske správy na predmetnom pojednávaní, tak sú zvýraznené z anamnézy subjektívne údaje pacienta, uviedol, že treba prihliadať aj na objektívny nález pri konkrétnom vyšetrení.

Na záver predmetného pojednávania súd pojednávanie odročil na deň 28.11.2024 s tým, že právny zástupca žalobcov v 1/ a 2/rade zabezpečí účasť navrhnutých svedkov.

11. Súd vec prejednal aj na ďalšom pojednávaní konanom dňa 28.11.2024, pričom žalovaní v 1/a 2/ rade sa na pojednávanie nedostavili a ich neprítomnosť ospravedlnil ich právny zástupca, rovnako sa nedostavila ani žalobkyňa v 2/rade.
Na predmetnom pojednávaní bola vypočutá ako svedkyňa N. G., ktorá vo svojej svedeckej výpovedi uviedla, že osobne mala s bratom veľmi dobrý vzťah. Po vydaji, keď postavili rodinný dom, sa odsťahovala a brat zostal v dome s rodičmi jediný. V podstate na ňom bola všetka robota. Či pomáhal ocinovi v dielni, lebo bol vyučený stolár, vyrábali napr. aj nám nábytky. Tak isto pomáhal aj na poli, pretože bol chlapec, bol silnejší. Teraz je to so všetkým ťažšie. Je pravdou, že sa snažíme pomáhať aj my, ale nie je to to isté. Mamina to znášala veľmi zle, komplikovalo to aj to, že ona má aj astmu, má tie záchvaty, navyše teraz je liečená aj na psychiatrii. Po tej nehode začal mať problémy aj otec, on predtým vždy prvý zaspal a teraz sa to zmenilo, má nespavosť, musí si dávať tabletky, čo predtým nebolo. Na otázky právneho zástupcu žalobcov v 1/ a 2/rade uviedla, že vzťah brata a rodičov bol veľmi dobrý. On s nimi žil, spolu jedávali, boli stále spolu, aj cez víkendy. On bol veľmi ochotný každému pomôcť. Nikdy neodmietol. On pomáhal mamine aj s upratovaním, tak isto vonku čo bolo treba, či na poli alebo pri príprave dreva. Teraz už to je ťažšie, preto rodičia musia niekedy pustiť aj plyn. Predsa len bol to chlapec, je to iná pomoc ako od dcér. S ocinom mali spoločné záľuby, oni si napr. kúpili aj zdvihák, opravovali autá, s tým pomáhali aj nám. Tak isto čokoľvek bolo treba doniesť, vyniesť, brat bol poruke. Je pravdou, že brat mal zostať bývať pri rodičoch. Začal to aj prerábať, ten vrch, ešte aj oni sa s ním bavili, ako treba tam vybúrať dvere. Začal dom aj zatepľovať, tu mu pomohol aj môj manžel. Dal do poriadku napr. aj garáž, proste si to všetko pripravoval. Ak mám povedať, ako zareagovali rodičia na správy o úmrtí brata, tak pre maminu to bolo veľmi ťažké, keď im to v noci prišiel povedať policajt, tak museli jej volať rýchlu ZP. Otec to v sebe dusil, snažil sa byť mamine oporou. Tak je to vlastne až doteraz. Pokiaľ ide o maminu, tak v jej správaní je zmena v tom, že stále sa nevie dostať z takej letargie, stále spomína len na to, čo bolo. Otec to v sebe tak dusí. Oni už nie sú tak spoločenskí, proste je to zmena. Správanie rodičov sa zmenilo aj vo vzťahu k nám, rodičia už tak k nám nechodia, uzavreli sa, tak aspoň my sa snažíme tam prísť, resp. posielame aspoň deti na víkend. Predtým chodili aj na víkendové pobyty, na dovolenky, teraz sa to zmenilo. Už takéto aktivity nemajú. Smrť brata ovplyvnila aj bežný život rodičov. Už nevidia zmysel v niektorých činnostiach. V podstate ich veľa vecí už nebaví. Prestali napr. robiť na poli, pestovať, tak isto brat si prerobil tú garáž, všetko tam pooznačoval a otec hovorí, že tam nerád chodí, lebo mu všetko pripomína brata. Zmenil sa aj zdravotný stav rodičov, mamina má tú astmu aj sa lieči na tej psychiatrii. Otec má problém s tlakom a so spánkom. Pred tou nehodou to boli v podstate zdraví ľudia, takéto lieky neužívali. Hlavne otec, ten zaspal vždy prvý a teraz má problém, tá myseľ mu vždy uteká za bratom. Po smrti brata rodičia, ale aj my sme chodili na hrob brata prakticky každodenne, teraz idú rodičia aj trikrát do týždňa. Aj mňa samotnú smrť brata veľmi zasiahla My keď sme stavali dom, on nám veľmi veľa pomáhal, lebo to proste vedel. Aj manžel povedal, že mu pomáha viac ako brat. On prišiel už často ráno alebo len tak na kávu. Moje deti ho mali radi, aj teraz mu namaľujú obrázok a zanesú mu na cintorín. Na otázky právneho zástupcu žalovaných v 1/ a 2/rade uviedla, že ona navštevuje rodičov ako môže. Niekedy každý deň, niekedy každý druhý. Predsa len má štyri deti, manžel chodí do roboty, ale posielame tam aj deti. Aj rodičia hovoria, nech ich posielame, že je s nimi veselšie. Aj oni sa snažia pomáhať rodičom, ale je to zložitejšie, lebo majú svoje domácnosti, brat bol poruke hneď a bol ochotný. Na otázky právneho zástupcu žalovanej v 3/rade uviedla, že neviem presne ako sa brat podieľal finančne, keď býval u rodičov, ale môže povedať ako to bolo keď sme tam bývali ešte aj my. Niečo sme dávali, zároveň keď prišiel napr. nedoplatok za plyn, tak sme sa dohodli koľko kto dá. Tak isto keď sa napr. kúpilo drevo, tak sme sa všetci poskladali. Samozrejme keby brat nebýval s rodičmi, bolo by to iné. Keď už niekto má svoju domácnosť, tak ten kontakt nie je taký častý, ale určite by si volali a navštevovali sa.
Na predmetnom pojednávaní bola vypočutá ako svedkyňa aj R. B., ktorá vo svojej svedeckej výpovedi uviedla, že nielen brat s rodičmi, ale aj my dcéry sme mali veľmi dobrý vzťah. Musím povedať, že nám vlastne záviděli aj rodičom, že majú takého syna, čo im vo všetkom pomáha. Na otázky právneho zástupcu žalobcov v 1/ a 2/rade uviedla, že bývali spolu, potom sa odsťahovala, ale brat tam stále zostal a vlastne on okrem toho, keď bol v práci, tak bol stále pri rodičoch, či robili s otcom tie nábytky pre nás všetkých, taktiež sa vyžívali v opravách motorových vozidiel, aj to pomáhali celej rodine. Kúpili si tam do garáže nejaký zdvihák. Brat nemal problém pomáhať ani mamine, lebo tá sa vyžívala v skalke a v záhrade. Brat sám chcel pestovať aj cesnak. Oni okrem času, keď boli v práci, boli všetci traja stále spolu. Mamina si brata tak naučila, že mu robila aj raňajky a večere, lebo on variť nevedel, stravovali

sa spoločne. Je pravdou, že brat mal zostať pri rodičoch, v podstate sme sa na tom všetci dohodli. Najskôr sa odsťahovala sestra a potom ja. Pokiaľ ide o to, ako sa rodičia dozvedeli o smrti, tak prišla im to povedať polícia. Vtedy som tam prišla len ja, lebo fakticky len mne sa dovolali. Všetci sme z toho boli mimo, najviac mamina. Tú riešila tá rýchla ZP. Všetci sme ju vlastne riešili, všetci sme boli mimo. Ocino, ten stále niekde chodil, tiež bol úplne mimo. Po tej nehode sú rodičia uzavretejší, majú zdravotné problémy. V podstate prestali aj chodiť k nám. Pokiaľ ide o zdravotný stav otca, ten bol fakticky pred nehodou zdravý, bol rušňovodič on musel chodiť každoročne na podrobné zdravotné prehliadky. Po tej nehode začal mať problémy s vysokým tlakom, taktiež ho začal bolieť kĺb, ktorý mu už aj vymenili. On je v súčasnosti už na predčasnom dôchodku. Taktiež pre mňa bolo ťažké uveriť, že on musí brať lieky na spanie, lebo problémy so spánkom nikdy nemal. Pokiaľ ide o maminu, tá prakticky po nehode zošedivela, stratila takú chuť do života. Ona už ani nechcela, aby k nej chodili naše deti, bála sa, že sa im niečo stane. Stále rozprávala o smrti, tak sme chceli, aby navštívila psychológa. Nakoniec navštevuje psychiatra. Užíva lieky, aké však, to ja uviesť neviem. Samozrejme po smrti brata sa všetko zmenilo. Mamina vtedy kládla veľký dôraz aj na poriadok, mala všetko upratané, teraz ju to už tak nebaví. To isté otec, keď žil brat a prišiel švagor, boli na všetko traja, napr. málo kúrili plynom, snažili sa kúriť drevom. Kálali to drevo, pílili, teraz už kúria väčšinou plynom. My ako dcéry samozrejme nevieme s tým pomôcť a je iné, keď žil brat a teraz. Taktiež otca už nebaví chodiť do tých dielní a už sa týmto činnostiam nevenuje. Rodičia sa zmenili aj v tom, že predtým boli spoločenskí, chodili na rôzne akcie, teraz nechodia prakticky nikde. Ona sa snaží, aby chodili aspoň k nej, resp. k najbližšej rodine, ale v podstate musí skôr dôjsť niekto k nim. Pokiaľ ide o zosnulého brata, tak mamina o ňom hovorí prakticky stále a plače a ocino, ten radšej ujde. Rodičia sa ťažko vyrovnávajú so stratou brata. Hoci už uplynula nejaká doba, myslím si, že sa ešte s tou stratou nejako nevyrovnali. Môj vzťah aj k bratovi bol dobrý. Vyrastali sme od malička, brat bol veľmi ochotný pomôcť, a to nielen najbližšej rodine, ale aj tým, ktorí ho zneužívali, hoci o tom vedel. Ja som sa nemusela báť nechať pri ňom ani malú dcérku. On vždy pomohol. Moje deti na neho spomínajú. Mamina navštevovala hrob brata každý deň, teraz tam ide aj tri - štyrikrát do týždňa. Na otázky právneho zástupcu žalovaných v 1/ a 2/rade uviedla, že sa snaží rodičov navštevovať čo najčastejšie, aj každý deň, keď je to možné. Hovorí im, aby prišli aj oni, ale väčšinou zoberiem deti a idem k nim. Ja sa snažím pomôcť rodičom. Keď je niečo väčšie, tak sa zgrupíme celá rodina, ale predsa je to iné ako keď bol brat. My so sestrou môžeme tak odhodiť pár polienok. Na otázky právneho zástupcu žalovanej v 3/rade uviedla, že pokiaľ išlo o to, ako sa brat finančne podieľal, tak môže povedať, že určite dával na stravu, lebo to sme dávali všetci, kým sme tam ešte žili. Ako potom prispieval ďalej, to presne povedať nevie, ale vie, že si prerábal napr. garáž, tak isto keď zatepľoval, zrejme znášal nejaké finančné náklady, resp. keď sa napr. opravovalo auto, tak zrejme tam kupoval nejaké veci aj on.
Na záver predmetného pojednávania súd pojednávanie odročil na deň 14.01.2025.

12. Dňa 07.01.2025 bolo súdu doručené podanie žalovanej v 3/rade prostredníctvom právneho zástupcu, ktorým požiadala o ospravedlnenie neúčasti žalovanej v 3/rade a jej právneho zástupcu na pojednávaní dňa 14.01.2025 z dôvodu hospodárnosti konania s poukazom na § 177 ods. 2 Civilného sporového poriadku. Súhlasili s prejednaním veci v ich neprítomnosti. Uviedli, že zotrvávajú na všetkých ich doposiaľ v konaní prezentovaných skutočnostiach uvedených v ich písomných podaniach, ako aj argumentácie odprezentovanej na uskutočnených pojednávaniach v rámci uplatnenia prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany. Uplatnený nárok neuznávajú v celom rozsahu a považujú ho za nepreukázaný. Ak sa žalobcovia v 1/ a 2/rade na pojednávanie nedostavia, žiadajú konajúci súd, aby spor rozhodol rozsudkom pre zmeškanie v zmysle § 278 a nasl. Civilného sporového poriadku za predpokladu naplnenia zákonom stanovených podmienok a zároveň si dovolili požiadať o zaslanie zápisnice z pojednávania.

13. V rovnaký deň žalovaná v 3/rade prostredníctvom právneho zástupcu doručila súdu podanie označené ako záverečné zhrnutie žalovanej v 3/rade v ktorom v podstate uviedla, že zdôrazňujú, že trvajú na všetkých ich vyjadreniach prezentovaných v konaní. Uplatnený nárok v rozsahu uplatnenom žalobcami v 1/ a 2/ rade neuznávajú a považujú ho za nepreukázaný a nedôvodný. Nesúhlasia s argumentáciou Žalobcu v 1/rade a žalobkyne v 2/rade. Zotrváva na všetkej svojej doteraz prezentovanej argumentácii, pričom je toho názoru, že uplatnený nárok vyplývajúci žalobcom v 1/ a 2/rade z titulu náhrady nemajetkovej ujmy, ktorú žalobcovia v 1/ a 2/rade požadujú predstavuje neprimeranú čiastku prihliadnuc na okolnosti v podobe veku zomrelého syna žalobcov v 1/ a 2/rade, ako aj samotných žalobcov v 1/ a 2/rade. Dôležité je zároveň prihliadnuť aj na tu skutočnosť, že zo strany pôvodcu zásadu, žalovaného v 1/rade došlo k ospravedlneniu a oľutovaniu, pričom je potrebne vziať do úvahy a zohľadniť aj dopady v jeho psychickej sfére v podobe pocitu viny skutočnosti, že sa nedokáže vysporiadať s

predmetnou nešťastnou udalosťou, ktorú nezavinil úmyselne. Z argumentácie prezentovanej žalobcami v 1/ a 2/rade v písomných podaniach ako aj z vykonaného dokazovania v rámci uskutočnených pojednávaní, je možne dôjsť k záveru, že podaná žaloba indikuje skôr snahu o majetkový prospech ako satisfakciu za smrť zomrelého. Zomrelý sa síce finančne podieľal na chode domácnosti a aj financoval prerábanie domu, v ktorom žil spoločne so žalobcami v 1/ a 2/rade avšak žalobcovia v 1/ a 2/rade neboli na hmotnej pomoci zomrelého závislí. Z vykonaného dokazovania je taktiež zrejme nerešpektovanie individuálnosti uplatneného nároku, kedy si žalobcovia v 1/ a 2/rade uplatňujú paušálne sumy podľa stupňa príbuzenstva, hoci žalobcovia v 1/ a 2/rade s nebohým pred jeho smrťou trávili čas v rozličnej kvalite. Z výpovede žalobcov v 1/ a 2/rade vyplýva, že zomrelý so žalobcom v 1/rade zdieľal aj voľnočasové aktivity v podobe spoločnej dielne, pričom z výsluchu žalobkyne v 2/rade takto skutočnosti nevyplynuli. Podľa ich názoru v konaní zostalo sporným či bol vzťah zomrelého a žalobcov v 1/ a 2/ rade natoľko intenzívny ako uvádzajú v rámci svojich písomných podaní. Konanie o náhradu nemajetkovej ujmy má totiž povahu sporového konania, v ktorom sa uplatňuje princíp kontradiktórnosti. Na základe uvedeného potom žalobcovia v 1/ a 2/rade mohli a mali intenzitu vzťahu s nebohým dokazovať inými prostriedkami procesného útoku ako svojou výpoveďou. Podľa pravidiel vecnej argumentácie je možné na tieto tvrdenia uplatniť argumentačný princíp Hitchensovej britvy: „Čo je tvrdené bez dôkazov, je možné bez dôkazov zamietnuť.“ Argumentácia žalobcov v 1/ a 2/rade sa navyše dostáva do „dôkazného kruhu“ (petitio principii) kedy za dôkaz preukazujúci samotné tvrdenie slúži predmetné tvrdenie, ktoré treba ešte dokázať. Jedná sa tak o argumentačnú a logickú nesprávnosť, ktorá nemôže v sporovom konaní tvoriť základy rozhodnutia vo veci samej. Zdôrazňujú, že suma náhrady nemajetkovej ujmy sa nesmie vymykať sumám, ktoré v obdobných prípadoch priznáva zaužívaná prax sudov Slovenskej republiky. Ak by aj konajúci sud dospel k záveru, že došlo k takému zásahu do práv na ochranu osobnosti, že je potrebná finančná kompenzácia zdôrazňujú, že je potrebne prihliadať na existujúcu právnu úpravu obsiahnutú v zákone č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých predpisov tak, ako uvádzajú v ich prvotnom vyjadrení zo dňa 02.02.2024. V neposlednom rade dodávajú, že pri rozhodovaní o peňažnej satisfakcii musí sud zohľadniť aj to, aby rozsah poskytnutej náhrady v peniazoch nepredstavoval bezdôvodné obohatenie pozostalých a zároveň, aby nebola peňažná náhrada likvidačná pre škodcu. Uvedene znamená, že účelom peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy nie je potrestať škodcu ani vyčísliť cenu ľudského života, ale zmierniť prežívané duševné útrapy pozostalých v dôsledku smrti blízkej osoby. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti si dovolili konajúci súd požiadať, aby žalobu voči žalovanej v 3/rade v celom rozsahu zamietol a vyslovil, že žalovaná v 3/ rade má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

14. Dňa 13.01.2025 bolo súdu doručené podanie žalovaných v 1/ a 2/rade prostredníctvom právneho zástupcu, ktorým požiadali o ospravedlnenie ich neúčasti ako aj ich právneho zástupcu na pojednávaní dňa 14.01.2025 z dôvodu hospodárnosti konania. Súhlasili s vykonaním pojednávania v ich neprítomnosti. Ďalej uviedli, že zotrvávajú na všetkých doterajších písomných i ústnych podaniach. Poukázali na zaslanú písomnú záverečnú reč a zároveň požiadali súd, aby im bola zaslaná zápisnica z predmetného pojednávania.

15. V rovnaký deň žalovaní v 1/ a 2/rade prostredníctvom právneho zástupcu doručili súdu podanie označené ako záverečná reč žalovaného v rade 1/ a 2/ v zmysle 182 CSP v ktorom v podstate uviedli, že najmä žalovaný v 1/rade vyjadril opakovane ľútosť nad tragickou udalosťou zo dňa 08.08.2022, ide o nešťastnú udalosť, ktorú nikto nezavinil úmyselne. Naďalej sa k celému stavajú s pietou, pričom bolo nepochybne zasiahnuté do práv žalobcov v 1/ a 2/rade. Žalovaný v 1/rade svoju vinu od počiatku uznal, vyjadril ľútosť a už v trestnom konaní súhlasil s uplatnením nemajetkovej ujmy žalobcov v 1/ a 2/rade v civilnom konaní. Od počiatku konania súhlasili s právnym nárokom žalobcov v 1/ a 2/rade a rovnako tak s právnym základom žaloby, rovnako nepopierajú zásah do osobnostných práv žalobcov v 1/ a 2/ rade, pričom vo vzťahu k výške nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorú žiadajú žalobcovia v 1/ a 2/ rade a po následnej zmene žaloby ide o mierne nadpriemernú výšku. Ďalej uviedli, že povinnosť poisťovne hradiť nemajetkovú ujmu priamo vyplýva z rozsudku ESD vo veci L.. V tomto konaní je nesporné, že v čase keď došlo k nešťastnej dopravnej nehode mal žalovaný v 2/rade uzatvorenú poistnú zmluvu č. 6618779041 o PZP zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla so žalovanou v 3/rade, ktorá v čase dopravnej nehody bola aj platná. Preto navrhli, aby súd žalobe vyhovel a zaviazal iba žalovanú v 3/rade , čo do výšky žalovanej nemajetkovej ujmy na náhradu nemajetkovej ujmy, a to v plnej výške z PZP. Nesúhlasia s tým, aby boli zaviazaní na náhradu trov konania, pretože tento súdny spor nevyvolali. Sú tu okolnosti hodné osobitného zreteľa, na základe ktorých od počiatku súhlasili so žalobou tak, aby žalobcovia v 1/ a 2/ rade dostali zákonné odškodnenie, ktoré im z PZP patrí. Žalovaný

v 1/rade poukázal na to, že zastáva právny názor, že odškodnenie z PZP malo byť žalované inak, a to tak, že on nemal byť účastníkom tohto konania, tak so žalobou súhlasil, práve preto z ľudského hľadiska uznal nárok žalobcov v 1/ a 2/rade. Preto navrhli, aby bola na trovy konania zaviazaná iba žalovaná v 3/ rade, pretože od počiatku so žalobou nesúhlasila a neuznala nárok žalobcov v 1/ a 2/rade.

16. Súd vec prejednal aj na ďalšom pojednávaní konanom dňa 14.01.2025, pričom sa nedostavili žalobcovia v 1/ a 2/ rade, ktorých neúčasť ospravedlnil ich právny zástupca, rovnako sa nedostavili ani žalovaní v 1/a 2/rade ani ich právny zástupca, ani žalovaná v 3/rade ani jej právny zástupca, pričom na predmetnom pojednávaní súd v danej veci aj rozhodol. Právny zástupca žalobcov v 1/ a 2/ rade v záverečnej reči uviedol, že v celom rozsahu zotrvávajú na podanej žalobe v znení jej zmeny, ktorú súd pripustil na pojednávaní 24.10.2024. Zároveň sa pridržiavajú aj všetkých ich skutkových tvrdení a aj právnej argumentácie, či už v podanej žalobe, vyjadreniach a taktiež aj ústneho prednesu na pojednávaní 24.10.2024. Sú toho názoru, že vykonaným dokazovaním boli preukázané všetky skutočnosti, ktoré popísali v žalobe, preukázali aktívnu vecnú legitimáciu žalobcov a pasívnu vecnú legitimáciu žalovaných v 1/ až 3/ rade. Zo strany žalovanej v 3/ rade bolo namietané, že v danom prípade postačí len morálne zadosťučinenie žalobcom v 1/ a 2/rade a zo strany všetkých žalovaných bola namietaná výška uplatneného nároku. Túto výšku žalovaní považujú za neprimeranú. Žalobcovia v 1/ a 2/rade sú však toho názoru, že konkrétne v tomto prípade nepostačuje len zadosťučinenie v zmysle § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ale v zmysle § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka žalobcovia v 1/ a 2/rade majú nárok aj na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch a to z toho dôvodu, že žalovaný v 1/ rade zvlášť hrubým spôsobom zasiahol do práva žalobcov v 1/ a 2/rade na ich súkromie ako čiastkového práva chráneného ustanoveniami § 11 Občianskeho zákonníka. V dôsledku tohto jeho konania vznikla žalobcom v 1/ a 2/rade ujma spôsobená usmrtením ich syna A. B.. Táto ujma v práve žalobcov v 1/ a 2/rade na ich rodinný život bola obrovská. Pretože strata syna, smrť ich syna, je tá najväčšia ujma, akú si môže človek predstaviť. Preto sa žalobcovia v 1/ a 2/rade domnievajú, že výška uplatneného nároku je opodstatnená. Žalobcovia v 1/ a 2/rade preukázali, že usmrtením ich syna došlo k vážnemu zásahu do ich práv a tento zásah spočíval v úplnej deštrukcii rodinných vecí žalobcov v 1/ a 2/rade s ich synom, s ktorým dovtedy tvorili funkčnú rodinu s veľmi dobre vyvinutými vzájomnými väzbami, pričom dokonca ich syn ako jediné dieťa zotrval s nimi žiť v spoločnej domácnosti. Veľmi im pomáhal a bol žalobcom v 1/ a 2/rade oporou. Žalobcovia v 1/ a 2/rade veľmi ťažko znášajú smrť svojho syna, v dôsledku čoho majú psychické a aj fyzické ťažkosti, užívajú viaceré lieky a žalobkyňa v 2/ rade musí až doteraz navštevovať psychiatrickú ambulanciu, pretože trpí recidivujúcou depresívnou poruchou. Vyššie uvedené skutočnosti boli preukázané nielen výsluchmi žalobcov v 1/ a 2/rade, ale aj výsluchmi svedkov a tiež listinnými dôkazmi, najmä predloženými lekárskymi správami. Žalobcovia v 1/ a 2/rade a vypočutí svedkovia podrobne popísali a presvedčivo, akým spôsobom rodina žalobcov v 1/ a 2/rade žila pred smrťou ich syna a ako práve smrť zásadným spôsobom zmenila ich život po jeho smrti. Vychádzajúc z týchto dôkazov boli toho názoru, že uplatnená výška nároku na náhradu nemajetkovej ujmy nie je neprimerane vysoká vzhľadom práve na zásah, akým spôsobil žalovaný v 1/ rade do práva na ochranu súkromia žalobcov v 1/ a 2/rade. Táto výška uplatneného nároku nie je neobvyklá ani v súdnej praxi, skôr naopak zodpovedá výške, ktorá sa obvykle priznáva aj pozostalým v iných konaniach. Práve v ústnom prednese na pojednávaní dňa 24.10.2024 poukázali aj na konkrétne rozhodnutia súdov, v ktorých za obdobných okolností boli priznávané obdobné výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Rovnako tak k výške nemajetkovej ujmy sa vyjadrili aj v ich vyjadrení zo dňa 25.03.2024, kde okrem iného taktiež poukázali na konkrétne rozhodnutia súdov. Pokiaľ bola namietaná výška náhrady trov konania, tak v tomto prípade je síce pravdou, že v prípade, že by súd priznal aj nárok žalobcov v 1/ a 2/rade v nižšej výške ako je uplatnená, tak bol toho názoru, že aj v tomto prípade majú žalobcovia v 1/ a 2/rade nárok na náhradu trov konania v plnej výške, a to z toho dôvodu, že určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je založené na úvahe súdu a práve v týchto prípadoch majú žalobcovia v 1/ a 2/rade nárok na plnú úhradu trov konania. Z uvedených dôvodov navrhli podanej žalobe v celom rozsahu vyhovieť a zaviazať žalovaných v 1/ až 3/rade k náhrade trov konania v plnej výške.

17. Vykonaným dokazovaním za použitia dôkazných listín predložených stranami sporu nachádzajúcimi sa v súdnom spise, písomných vyjadrení strán sporu, z výsluchu strán sporu, z výsluchu svedkýň a za použitia trestného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 4T/48/2023, súd zistil tento skutkový stav:

18. Súd z rozsudku Okresného súdu Námestovo sp.zn. 4T/48/2023-472 zo dňa 05.10.2023 mal za preukázané, že dňa 08.08.2022 došlo k dopravnej nehode, tak, ako to bolo opísané v podanej žalobe, pri ktorej zahynul nebohý - syn žalobcov v 1/ a 2/rade. Z predmetného rozsudku vyplýva, že obvinený -

žalovaný v 1/rade bol uznaný vinným zo spáchania prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona v spojení s § 138 písm. h) Trestného zákona. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 05.10.2023.

19. Zo záznamu dopravnej nehody, ktorý bol vyhotovený Okresným dopravným inšpektorátom v Dolnom Kubíne dňa 24.08.2022 vyplýva, že vlastníkom motorového vozidla zn. MERCEDES BENZ, evidenčné číslo: K., je žalovaný v 2/rade a predmetné motorové vozidlo bolo v čase dopravnej nehody povinne zmluvne poistená u žalovanej v 3/rade.

20. Súd predmetnú vec posúdil podľa nasledujúcich ustanovení právnych predpisov:

21. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

22. Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.

23. Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

24. Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

25. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

26. Podľa § 427 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka, fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky. Rovnako zodpovedá aj iný prevádzateľ motorového vozidla, motorového plavidla, ako aj prevádzateľ lietadla.

27. Podľa § 4 ods. 1 a ods. 4 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu vrátane inej ujmy spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve. Poistený má právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poistné plnenie v rozsahu podľa odseku 2, ak ku škodovej udalosti, pri ktorej táto škoda vrátane inej ujmy vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

28. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, náhradu škody vrátane inej ujmy uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody vrátane inej ujmy priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať, ak ide o škodu vrátane inej ujmy spôsobenú motorovým vozidlom jazdnej súpravy tvorenej ťažným vozidlom a prípojným vozidlom, poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody vrátane inej ujmy priamo voči poisťovateľovi, ktorý poistil prípojné vozidlo, ak ťažné vozidlo nie je možné identifikovať.

29. Právo na ochranu osobnosti (tzv. osobnostné právo) prináleží každej fyzickej osobe. Zákon vypočítava jednotlivé zložky ochrany osobnosti len príkladmo, nie taxatívne, a to najmä ochranu života, zdravia, občianskej cti, mena, prejavov osobnej povahy, ochranu osobnej slobody, osobného súkromia, podoby, pseudonymu atď.. Z hľadiska poskytnutia ochrany nie je významné, či neoprávnený zásah bol spôsobený zavinene či nezavinene, alebo vedome či nevedome. Nevyžaduje sa ani vyvolanie následkov, stačí, že neoprávnený zásah bol spôsobilý vyvolať ohrozenie alebo narušenie chránených práv osobnosti fyzickej osoby. Teda predpokladom úspešného uplatnenia práva na ochranu osobnosti je jednak to, že došlo k neoprávnenému zásahu, jednak to, že tento zásah bol objektívne spôsobilý privodiť ujmu na právach chránených § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Obidve náležitosti musia byť splnené,

aby vznikol právny vzťah, ktorého obsahom je právo domáhať sa ochrany podľa § 11 Občianskeho zákonníka a povinnosť súdom uložené sankcie znášať.

30. Originalitu práva pozostalých domáhať sa na súde ochrany pred neoprávneným zásahom do ich osobnosti potvrdzuje aj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 93/2008, podľa ktorého: „Ak medzi fyzickými osobami existujú sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života, môže porušením práva na život jednej z nich dôjsť k nedovolenému zásahu do práva na súkromie druhej z týchto osôb. Takýmto protiprávnym zásahom tretej osoby do práva na súkromie, resp. práva rodinný život môže byť ďalšiemu účastníkovi vzťahu spôsobená taká ujma, ktorá mu čiastočne alebo úplne bráni naplno napĺňať jeho citové potreby, t. j. nemajetková ujma postihujúca inú ako majetkovú sféru osobnosti, sféru osobnostnú, ku ktorej nepochybne patrí aj citová (emocionálna) ujma“.

31. Určenie subjektov, na ktoré dopadajú sankcie zákonná úprava vymedzuje vzťahom medzi osobou, do ktorej práv na ochranu osobnosti bolo neoprávnene zasiahnuté (môžu ňou byť len fyzické osoby) a osobou, ktorá neoprávnený zásah spôsobila (môžu ňou byť aj právnické osoby). Pri neoprávnenom zásahu do osobnostných práv fyzickej osoby vzniká osobná väzba medzi oprávnenou osobou na jednej strane a povinnou osobou na strane druhej. Práva a povinnosti vyplývajúce z tohto právneho vzťahu sa viažu výhradne na určitú osobu. Povinnosť poskytnúť zadosťučinenie podľa § 13 Občianskeho zákonníka je teda subjektívne spätá s tým, kto sa zásahu do týchto práv iného dopustil. Jedná sa preto o osobnú povinnosť tohto subjektu a preto v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej zásahom do osobnostných práv, je v zmysle § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka nositeľom hmotnoprávnej povinnosti ten subjekt, ktorý neoprávnený zásah do osobnostných práv spôsobil, v tomto prípade mal súd z dokazovania v trestnom konaní za preukázané, že ku tragickej udalosti došlo protiprávnym konaním žalovaného v 1/rade, ktorému takto svedčí pasívna vecná legitimácia, nakoľko žalovaný v 1/rade viedol motorového vozidlo a porušil právnu povinnosť, t.j. zákon o cestnej premávke, čím zodpovedá vo vzťahu k žalobcom v 1/ a 2/rade za náhradu nemajetkovej ujmy v zmysle § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

32. Vzhľadom k tomu, že súd je povinný skúmať vecnú legitimáciu v konaní ex offo, tak rovnako v danej veci sa zaoberal aj pasívnou vecnou legitimáciou ostatných žalovaných a právne ustálil, že pasívna vecná legitimácia v tomto konaní svedčí aj žalovanému v 2/ rade ako vlastníkovi motorového vozidla, ktorým bola škoda spôsobená, ktorý zodpovedá vo vzťahu k žalobcom v 1/ a 2/rade za náhradu nemajetkovej ujmy v zmysle § 427 Občianskeho zákonníka a aj žalovanej v 3/rade u ktorej bolo motorového vozidlo v čase dopravnej nehody povinne zmluvne poistené, ktorá zodpovedá vo vzťahu k žalobcom v 1/ a 2/rade za náhradu nemajetkovej ujmy v zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Súd v tejto súvislosti podotýka, že podľa konštantnej judikatúry (Rc 85/2021) v spore o náhradu škody podľa zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla sú pasívne legitimovaní poistený škodca aj poistiteľ, pričom poškodený má možnosť voľby, či bude žalovať poisteného škodcu, alebo iba poistiteľa, či poisteného škodcu a poistiteľa súčasne.

33. S prihliadnutím na vykonané dokazovanie mal súd za preukázané, že v danej veci došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcov v 1/ a 2/rade. Následky takého protiprávneho konania, ktorým dôjde k smrteľnej dopravnej nehode, predstavujú neoprávnený zásah do práva na ochranu (nerušenosť) rodinného života pozostalých rodinných príslušníkov po obeti dopravnej nehody. Následkom takéhoto zásahu je náhle a neočakávané pretrhnutie rodinných väzieb pozostalých s ich tragicky zosnulým členom rodiny, ktoré predstavuje absolútnu, ničím nenahraditeľnú stratu, ktorá trvalo a neodvratne znemožňuje pozostalým prežiť ich život v kontakte s touto blízkou osobou. Úmrtie člena najužšej rodiny predstavuje najzávažnejšiu formu zásahu do osobnostných práv pozostalých rodinných príslušníkov, pri ktorej dochádza k definitívnemu a nezvratnému ukončeniu rodinného spolužitia v pôvodnej verzii. Súčasne súd usúdil, že ujma utrpená žalobcami v 1/ a 2/rade v dôsledku straty milovaného syna je závažná, a preto konštatuje, že základ nárokov na náhradu nemajetkovej ujmy zo strany žalobcov v 1/ a 2/rade je daný.

34. Súd poukazuje na to, že primerané zadosťučinenie v peniazoch možno požadovať vtedy, ak zadosťučinenie v nepeňažnej forme nemôže slúžiť ako satisfakcia alebo by nemateriálnu ujmu nekompenzovalo v dostatočnej miere. Pričom samotná voľba formy zadosťučinenia je na rozhodnutí

žalobcu, avšak musí vychádzať z intenzity zásahu. Primeranosť, ktorá je pojmovým znakom zadosťučinenia sa vzťahuje nielen na výšku poskytnutého zadosťučinenia, ale aj na jeho zvolenú formu a rozsah. Súd priznáva peňažné zadosťučinenie vrátane jeho konkrétnej výšky na základe vlastnej úvahy, pričom takto má dostatočný priestor na zváženie všetkých okolností individuálneho prípadu. Toto oprávnenie súdu však neznamená jeho svojvôľu pri priznávaní výšky peňažného zadosťučinenia. Žalobným petitom je súd viazaný do takej miery, že nesmie v žalobe požadovanú výšku peňažného zadosťučinenia prekročiť. Konečná výška primeraného zadosťučinenia bude výsledkom voľnej úvahy súdu pri zvážení jednotlivých okolností konkrétneho prípadu.

35. Súd vyhodnotil, že u oboch žalobcov došlo k rovnako intenzívnemu zásahu do práva na ochranu ich rodinného života, ktorí v dôsledku úmrtia ich syna prišli o blízku osobu, pričom takúto stratu nemožno ani pri najväčšej vôli nijakým spôsobom nahradiť. Intenzita vzťahu medzi nimi bola veľmi vysoká, syn im poskytoval pomoc a vzhľadom na ich vek aj očakávali, že im bude poskytovať pomoc aj naďalej. Z výpovedí žalobcov v 1/ a 2/rade na prvom pojednávaní vyplýva, že stratili akúkoľvek možnosť prežívať so synom plnohodnotný rodinný život, zdieľať s ním svoje radosti aj starosti. Rovnako zo žaloby ako aj z vyššie ich uvedených výpovedí strán a svedkov je zrejmé, že žalobcom v 1/ a 2/rade ich syn chýba, veľmi sa ich dotkla jeho strata, doteraz ju pociťujú intenzívne, aj v súčasnosti stále prežívajú silné emócie smútku a bolesti z jeho straty. U žalobcu je to zvýraznené tým, že stratil nielen syna ako niekoho, od koho očakával pomoc, ale navyše stratil aj niekoho, s kým plnohodnotne trávil svoj voľný čas napĺňaním svojich predstáv o živote (stolárske práce, oprava motorových vozidiel), pričom takto pomáhali aj ostatným príbuzným. Z výpovedí, aj písomných dokladov je zrejmý a preukázaný aj intenzívny zásah do zdravotného stavu žalobkyne, kde pre túto úmrtie syna bol taký otras, že musela vyhľadať lekársku pomoc a v opatere lekárov je doteraz.

36. Z vyššie popísaného dokazovania, a to najmä z výpovedí žalobcov v 1/ a 2/rade, z výpovedí svedkýň, predložených listinných dôkazov mal súd tiež rovnako preukázané, že žalobcovia v 1/ a 2/rade tvorili s pozostalým plnohodnotnú a fungujúcu rodinu, bol každodennou súčasťou ich života, boli s ním v každodennom osobnom kontakte, navzájom sa podporovali, pomáhali si, emocionálne si boli blízki, pričom protiprávnym konaním žalovaného v 1/rade im bola spôsobená nenapraviteľná citová ujma, čím úplne a definitívne stratili možnosť spoločne viesť rodinný a súkromný život, a teda u žalobcov v 1/ a 2/rade došlo k zásahu do ich osobných a rodinných práv v súvislosti so smrťou ich syna, čím bola narušená celistvosť rodiny a bolo zasiahnuté do ich súkromného a rodinného života. Následky, ktoré vznikli protiprávnym konaním žalovaného v 1/rade sú trvalé a neodstrániteľné, keďže ochudobnenie v citovej oblasti je nenapraviteľné.

37. Smrť blízkej osoby možno považovať za neoprávnený zásah do jeho práva na rodinný a súkromný život vtedy, ak medzi fyzickými osobami existujú sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života. Súd v danej veci mal za preukázané, že žalobcovia v 1/ a 2/ rade dostatočným spôsobom preukázali existenciu vzájomného blízkeho vzťahu medzi nimi a zosnulým, preto súd námietku žalovanej v 3/rade ohľadom nepreukázania silných citových väzieb vyhodnotil ako nedôvodnú.

38. Súd s prihliadnutím na všetko vyššie uvedené konštatuje, že boli naplnené predpoklady vzniku nároku žalobcov v 1/ a 2/rade na náhradu nemajetkovej ujmy v konaní, ktorými sú existencia ujmy (spočívajúca v zásahu do práva na ochranu osobnosti, konkrétne do práva na súkromie a rodinný život), porušenie právnej povinnosti, resp. protiprávny úkon (spočívajúci v konaní tretej osoby zodpovednej za narušenie osobnostných práv žalobcov v 1/ a 2/rade) a príčinná súvislosť medzi touto ujmou a protiprávnym konaním.

39. Sporná v konaní bola však výška náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch požadovaná žalobcami v 1/ a 2/rade, ktorá bola rozporovaná žalovanými v 1/ až 3/rade. K tomu súd uvádza, že Občiansky zákonník maximálnu ani minimálnu hranicu výšky zadosťučinenia v peniazoch neustanovuje, pričom § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka stanovuje len, že zadosťučinenie má byť primerané. Určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je preto vecou úvahy súdu, avšak je nutné prihliadať na kritéria, ktoré pre jej určenie možno vydedukovať z rozhodnutí tuzemských súdov. Jedná sa o kritéria, na ktoré je možné a zároveň nutné prihliadať, a to tak na strane poškodeného (pozostalej osoby), ako i na strane pôvodcu zásahu (osoby zodpovednej, škodcu).

40. Na strane poškodeného (pozostalej osoby) je významná najmä:
- intenzita a kvalita jeho vzťahu s usmrteným: Pre určenie výšky tejto relutárnej náhrady je kvalita i charakter vzájomného vzťahu medzi pozostalou osobou a usmrtenou osobou kľúčová. Vzájomný vzťah je významný preto, že strata milovanej osoby zasiahne pozostalého neporovnateľne citlivejšie ako strata príbuzného, ku ktorému má vzťah neutrálny, či dokonca negatívny. Psychická bolesť zo straty veľmi blízkeho človeka je často vnímaná ako neznesiteľná, pociťovaná i fyzicky, obmedzujúca ostatné aktivity pozostalého, mnohokrát prerastajúca až do duševného ochorenia;
- vek usmrteného a vek pozostalých: Zohľadnenie veku usmrtenej osoby má zas diferencovať medzi jednotlivými prípadmi straty blízkej osoby, nakoľko inak je prežívaná strata dieťaťa jeho rodičmi, inak strata rodiča jeho maloletými deťmi, inak strata rodiča jeho plnoletými deťmi, a inak strata osoby dôchodkového veku jej vnúčatami. I keď strata rodiča predstavuje ujmu v každom veku, bude mať iný dopad na dieťa útleho veku, ktoré si stratu nie je schopné plne uvedomiť a iný dopad na dieťa školského veku, ktoré je na rodičovi citove a existenčne závislé a iný dopad bude mať na dospelého jedinca, ktorý už nežije v spoločnej domácnosti s usmrtenými rodičmi a má svoju rodinu. Dôsledky pre maloleté dieťa vo veku, kedy zjavne potrebuje pre svoj zdravý vývoj oboch rodičov, sú neporovnateľné s dôsledkami na právach dospelého. Dôležitú úlohu hrá aj pocit zodpovednosti rodiča za svoje deti. Stratu blízkej osoby v žiadnom z prípadov nemožno zľahčovať, ale len zvýrazniť osobitne závažný dopad straty v niektorých situáciách;
- existenčná a hmotná závislosť pozostalého na usmrtenej osobe: Niet tiež pochýb o tom, že strata osoby, na ktorej je pozostalý existenčne a hmotne závislý, sa negatívne prejaví (nielen, ale) aj vo sfére osobnostného prežívania;
- prípadné poskytnutie inej satisfakcie (ako napr. ospravedlnenie škodcu, správny postih škodcu, či jeho trestné odsúdenie), ktorá však obvykle sama osebe nie je dostačujúca, avšak jej poskytnutie môže mať vplyv na zníženie peňažnej náhrady;
- prítomnosť pozostalej osoby pri škodovej udalosti: Na strane pozostalej osoby je možné tiež zohľadniť, či bola očitým svedkom udalosti, pri ktorej bola jej blízka osoba usmrtená a či bola s jej následkami bezprostredne konfrontovaná.
Na strane osoby zodpovednej (pôvodcu zásahu, škodcu) je nutné prihliadať na:
- celkový postoj zodpovednej osoby k škodovej udalosti (napr. prejavená ľútosť, ospravedlnenie adresované pozostalým, dobrovoľná náhrada škody pozostalým): Postoj škodcu môže podstatným spôsobom ovplyvniť vnímanie ujmy pozostalými, ústretové správanie, ospravedlnenie alebo prejavená ľútosť škodcu môžu zmierniť dopady nemajetkovej ujmy, naopak jeho ľahostajnosť, arogancia či vyjadrená bezcitnosť môže ujmu pozostalých osôb ešte prehĺbiť. Vo vzťahu k ospravedlneniu škodcu adresovanému pozostalým, odvolací súd vo všeobecnosti podotýka, že ide minimálne o elementárnu slušnosť a prejavenie ľudskosti a empatie, avšak vzhľadom na následok, ktorým je usmrtenie blízkej osoby, nemožno satisfakciu spočívajúcu v ospravedlnení a vyjadrení ľútosti považovať za dostačujúcu na zmiernenie nemajetkovej ujmy;
- dopad škodovej udalosti na duševnú sféru zodpovednej osoby;
- formu a mieru zavinenia zodpovednej osoby: Pokiaľ ide o formu zavinenia niet žiadnych pochýb o tom, že nedbanlivostné usmrtenie nemožno porovnávať s tým úmyselným, pri ktorom je rozsah ujmy spôsobenej tak primárne poškodenému i sekundárne poškodeným väčší, nehovoriac o závažnosti takéhoto konania i potencialite zvýšiť útrapy a bolesť obete i pozostalých;
- v neposlednom rade i existenciu a mieru spoluzavinenia usmrtenej osoby na škodovej udalosti; Najvyšší súd SR (R 29/2001) judikoval, že „samotná závažnosť ujmy vzniknutej v dôsledku neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobnosti nie je jediným a výlučným kritériom pre určenie výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch. Pri určení tejto výšky súd musí prihliadnuť aj na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Tieto okolnosti môžu byť významné tak u osoby postihnutej, ako aj u osoby, ktorá neoprávnený zásah spôsobila.“
- majetkové pomery pôvodcu zásahu: V obmedzenom rozsahu treba prihliadať i na majetkové pomery pôvodcu zásahu, ktoré sú významné len z toho hľadiska, aby bola daná možnosť reálneho uspokojenia priznaných nárokov a aj v tom zmysle, aby uložená povinnosť nahradiť spôsobenú škodu nemala pre škodcu doživotné likvidačné následky a jeho majetkovou likvidáciou neznemožňovala mu viesť znesiteľný a ľudsky dôstojný život. Majetkové pomery osoby zodpovednej nie sú totiž rozhodujúcim hľadiskom pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy a tvoria len jednu z viacerých vyššie spomínaných okolností, na ktoré súd pri rozhodovaní prihliada. V záujme komplexnejšieho hodnotenia odvolací súd dodáva, že skúmanie a posúdenie pomerov osoby, ktorá je povinná nahradiť nemajetkovú ujmu, je v zásade akceptovateľné, ale nemôže byť smerodajným kritériom. Vo svojich dôsledkoch (ad absurdum) by takýto prístup totiž mohol viesť k neprípustnému záveru, že pokiaľ

občianskoprávna sankcia za zásah do osobnostného práva zaťažuje majetnejší subjekt, je na mieste túto určiť vo vyššej sume. Zatiaľ čo v prípade subjektu s nízkym rozsahom majetkových hodnôt, je namieste určiť skôr len symbolickú náhradu. (z rozsudku Krajského súd Žilina, sp.zn. 7Co/168/2023 zo dňa 17.04.2024).

41. V posudzovanej veci teda súd pri stanovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy zohľadnil intenzitu a kvalitu vzťahov so žalobcami v 1/ a 2/rade, rovnako prihliadal aj na vek a odkázanosť žalobcov v 1/ a 2/rade a tiež, že náhradu nemajetkovej ujmy požadujú len žalobcovia v 1/ a 2/rade t.j. rodičia pozostalého. Zároveň u žalobcov v 1/ a 2/ rade bolo možné predpokladať, že nebyť dopravnej nehody, mohli naďalej pokračovať v rodinnom živote spolu s ich synom. Zároveň má súd za to, že v danom prípade ospravedlnenie a prejavená ľútosť žalovaného v 1/rade sama osebe nie je dostačujúca, aby boli uspokojené práva žalobcov v 1/ a 2/rade v zmysle § 11 a § 13 Občianskeho zákonníka dostatočne, nakoľko dopad nečakanej a tragickej smrti zosnulého na rodinu žalobcov v 1/ a 2/rade je zrejmý, dlhodobý a následky sú trvalé, nenapraviteľné a neodstrániteľné a jedná sa o nenávratnú ujmu. Súd bral do úvahy aj sumy, aké v minulosti v obdobných prípadoch boli súdmi priznané, čo preukazovali aj strany konania a poukazuje na skutočnosť, že uvedené sumy nemôžu byť nemenné a musia reflektovať na infláciu, resp. situáciu v spoločnosti.

42. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalobcovia v 1/ a 2/rade v predmetnej veci uniesli dôkazné bremeno pri preukázaní existencie zásahu spôsobilého objektívne vyvolať nemajetkovú ujmu, spočívajúceho v porušení alebo v ohrození osobnosti fyzickej osoby, resp. jej fyzickej a morálnej integrity a z toho dôvodu súd návrh na náhradu nemajetkovej ujmy považoval za oprávnený a dôvodný. Žalovaní v 1/ až 3/rade v danej veci nepredložili súdu také prostriedky procesnej obrany, ktorými by preukázali, že nárok žalobcov v 1/ a 2/rade nie je dôvodný. Z týchto dôvodov súd žalobe v znení jej zmeny vyhovel, pričom výšku nároku ustálil na podklade výsledkov vykonaného dokazovania a oprel aj o doterajšiu súdnu prax súdov Slovenskej republiky v obdobných prípadoch. Ku spôsobu uloženia povinnosti na plnenie súd len pre upresnenie uvádza, že každý zo žalovaných je povinný plniť uloženú povinnosť na podklade iného právneho titulu a takýto spôsob uloženia povinnosti na plnenie je v obdobných prípadoch v súdnej praxi vnútroštátnych súdov na území Slovenskej republiky ustálený.

43. Vo vzťahu k vyjadreniu žalovanej v 3/rade ohľadom zohľadnenia právnej úpravy obsiahnutej v zákone č. 274/2017 Z.z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov pri určení finančnej kompenzácie náhrady nemajetkovej ujmy, tak v tomto smere si súd dovoľuje podotknúť, že nie je vhodné pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy vychádzať zo stropu náhrady určenej v tomto zákone, a to z dôvodu, že v predmetnom prípade sa jedná o inú situáciu, a to o nemajetkovú ujmu spôsobenú pozostalým v dôsledku dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, a to povinne zmluvne poisteného, a zároveň v tomto smere súd poukazuje aj na súčasnú rozsiahlu rozhodovaciu prax vnútroštátnych súdov, ktorá v obdobných prípadoch ako je súdený prípad nezohľadňuje pri priznávaní nemajetkovej ujmy strop určený v označenom zákone. Uvedené závery napokon vyplývajú aj z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. 08. 2024, sp. zn. 7Cdo/103/2023).

44. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

45. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

46. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

47. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

48. S poukazom na to, že v predmetnej veci mali žalobcovia v 1/ a 2/rade plný úspech, čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia vyplývajúca z ich procesného úspechu závisela výlučne od úvahy súdu, je možné považovať ich za plne procesne úspešných v súlade s § 255 ods. 1 CSP, nakoľko žalobcov v 1/ a 2/rade nemožno zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku sporu, ktorý má byť rozhodnutý aj na základe úvahy súdu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde.

Podľa § 363 a § 364 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný rozsudok, môže oprávnený podať návrh na exekúciu podľa zákona č. 233/1995 Z.z. Exekučný poriadok, v znení neskorších predpisov.